

Årsmelding

2018

NATIONAL
THEATRET

2018

INNHOOLD

Leder	s. 4
Nøkkeltall og nøkkelinfo	s. 8
Sagt om teater i 2018	s. 10
Å måle kunst	s. 12
Hovedmål 1: Dristig og relevant	s. 14
Hovedmål 2: Åpent og engasjerende	s. 18
Hovedmål 3: Et moderne teaterhus	s. 22
Hovedmål 4: Offensiv og profesjonell	s. 26
Aktivitet i 2018: Forestillinger og arrangementer	s. 30
Virksomhetsstyring	s. 82
Styrets beretning	s. 84
Regnskap	s. 89
Statistikk	s. 100
Revisors beretning	s. 102
Tillitsvalgte	s. 105
Ensemble	s. 106

Fra *Aniara* av Harry Martinson
– i Tatu Hämäläinens regi.
Fra *Sci-fi* på Torshov.

Teatret under debatt

Debatklimaet var hardt og ytringsfriheten ble satt på prøve i et år som ga store kunstneriske og økonomiske løft for Nationaltheatret.

«Kulturpolitikk er menneskerettighetspolitikk», sa kulturminister Trine Skei Grande, da hun la frem stortingsmeldingen «Kulturens kraft — kulturpolitikk for framtida», den første norske kulturmeldingen på femten år, lagt frem i 2018, menneskerettighetsåret. Meldingen legger vekt på at kunst og kultur er ytringer med samfunnsbyggende kraft, og at et rikt og variert kulturliv er en forutsetning for ytringsfrihet og et velfungerende demokrati.

Det klinger godt i veggene på Nationaltheatret, som ligger plassert midt mellom Slottet, Stortinget og Universitetet. Politikk, kunst og vitenskap — i en akse av viktige samfunnsinstitusjoner som har formet nasjonen Norge. Og med teatret i midten — som en urokråke som skal holde de andre i ørene og «sette problemene under debatt,» som Georg Brandes uttalte rundt den samme tiden som da Nationaltheatret ble bygd.

Gjennom teatret søker vi å observere og analysere oss selv og måten vi organiserer livene våre på, som privatpersoner og samfunn.

YTRINGSFRIHETSDEBATT OG SAMFUNNSANSVAR

En teatergruppe som ønsket å rette et nytt blikk på Norge og norsk politikk, var kunstnerne bak forestillingen *Ways of Seeing*. Forestillingen ble spilt på Black Box teater i november 2018 og fikk kritikk fordi den viste frem bilder av politikere og samfunnsstoppers private hjem. Dette utløste en stor debatt om teater og ytringsfrihet, hvor enkelte tok til orde for å frata Black Box teater sin økonomiske støtte på bakgrunn av innholdet i forestillingen.

Også andre forestillinger fra 2018 møtte motstand på grunn av sitt innhold: Den Nationale Scene ble saksøkt av forfatter Vigdis Hjorts familie etter premieren på *Arv og miljø*, mens samfunnsdebattant Nina Karin Monsen forsøkte å fjerne replikker fra Teater Innlandet og Den Nationale Scenes samarbeidsprosjekt *Kim F*, en forestilling om Kim Frieles liv og arbeid for homofiles rettigheter.

Det finnes flere lovfestede begrensninger i ytringsfriheten, blant dem krenkelsen av privatlivets fred. Men hvor går den

grensen, og er det kunsten og teatrets oppgave å forsøke å tøyne den? Hva skjer når mennesker føler at usanne historier om dem blir fortalt fra landets største scener? Har de ikke rett til å si fra?

Mange viktige debatter ble startet i 2018 — og her tror jeg nok ordet debatt er nøkkelen — ikke søksmål og sensur. Nettopp der har teatret sin styrke: Dialog og innsikt er helt nødvendige midler når debatklimaet hardner til. Som det står i kulturmeldingen: «Kunst er ytringer som rører mennesker på andre måter enn media og politikk (...) Kunsten kan speile virkeligheten på måter som kan fremme felles forståelse og bringe oss nærmere sannheten.»

Jeg mener det er viktigere enn noensinne å forsvare kunsten og teatrets rett til å utfordre og kritisere maktpersoner og politiske institusjoner. Ytringsfriheten er skjær — også i Norge.

REKORDHØYE EGENINNTEKTER

Nationaltheatret har høye ambisjoner for scenekunsten og for teatrets rolle i dagens

”

Jeg mener det er viktigere enn noensinne å forsvare kunsten og teaterets rett til å utfordre og kritisere maktpersoner og politiske institusjoner.

samfunn. Samtidig møter teatret omfattende krav med henhold til samfunnsansvar og sunn økonomisk drift. I dette spennet forsøker vi å balansere: mellom høye kunstneriske og samfunnsmessige ambisjoner og lavere offentlig finansiering. Etter et vanskelig fjorår, med lavere egeninntekter og høyere personalkostnader, ble dette i 2018 enda viktigere enn før.

Og på mange områder innfridde vi: Vi leverte bedre på publikumstall, belegg og billettinntekter enn budsjettert på alle teatrets scener. Egeninntektene for 2018 ble på hele 80,1 millioner kroner, noe som er rekord i Nationaltheatrets økonomiske historie. Fra 2012 til 2018 har vi arbeidet for, og lykkes med, å øke egeninntektene — med hele 57 prosent. Vi ligger på en egeninntektsandel på i underkant av 30 prosent, som er svært høyt i norsk sammenheng.

Til tross for dette går teatret med et underskudd på tre millioner kroner i 2018. Dette understreker behovet for fortsatt omstilling i teatret. Vi arbeider med å gjennomføre dette slik at vi så

langt det er mulig kan opprettholde det kunstneriske tilbudet til publikum.

Det er viktig å huske at Nationaltheatret som institusjon ikke skal levere store overskudd. Vårt oppdrag er å forvalte de midlene vi får til å skape godt teater, ikke bygge opp egenkapital. Men vi trenger en økonomisk buffer for å kunne ta kunstnerisk risiko.

ET MONUMENTALT MARATON OG EN TABUKOMEDIE

Det gjorde vi i 2018, da vi gjennomførte en av Nationaltheatrets største satsninger noen gang: Maratonoppsetningen *Engler i Amerika* i Marit Moum Aunes regi og med spilletid på åtte timer. To store hovedsceneoppsetninger i én — en svært ressurskrevende øvelse for en gammel dame som Nationaltheatret, både økonomisk, praktisk og kunstnerisk — rett og slett kunstnerisk risiko i praksis.

Og risikoen ble belønnet: Forestillingen ble hyllet av et samlet anmelderkorps og et begeistret publikum strømmet ut av salene. Superlativene drysset ned over

den monumentale oppsetningen, som også høstet to Hedda-priser. Jeg tror oppsetningen traff en nerve i vår tid, ved å koble storpolitikk med enkeltskjebner.

En annen forestilling som berørte i 2018 var Else Kåss Furuseths intenst sterke og hysterisk morsomme *Gratulerer*, videreføringen av forestillingen *Kondolerer* fra 2011. Etter urpremieren på Nationaltheatret i januar reiste den ut på turné i hele landet, og gjennom hele året sørget Else for mer åpenhet rundt de tabubelagte temaene psykisk helse og selvmord.

ET GODT ÅR FOR IBSEN OG ALLE ULVEFANS

Høsten 2018 bragte med seg en ny Ibsenfestival. Med egenproduksjoner som *Byggmester Solness*, *Hedda Gabler*, *Hærmennene fra Helgeland* og *Arbeidstittel: Savnet fellesskap* ble festivalen en stor suksess. Setebelegget var rekordhøyt, med hele 94 prosent. Store utenlandske Ibsen-tolkninger gjestet oss, blant dem to fantastiske *Peer Gynter*, både fra Dramaten i Sverige og CDN de Normandie-Rouen i Frankrike.

I tillegg sørget vi for å få lben ut i verden: *Lille Eyolf* i Sofia Jupithers regi gjestespilte for fulle hus i både London og Sibiu, Romania – og fikk kjempemottakelse i britisk presse, og Eline Arbos *Hærmennene på Helgeland* ble invitert til å spille i Tyskland i forbindelse med at Norge er vertslandsland under bokmessa i Frankfurt.

2018 ble også ulvens år på Nationaltheatret: Små og store kunne glede seg over at den rocka og forelska Ulven igjen gjorde sitt inntog på Nationaltheatret, i en frisk og oppgradert versjon av suksessen *Rockeulven* fra 2011, blant annet med nykomponert musikk. Hele 36 526 publikummere fikk oppleve Tyra Tønnessen og Åsmund Flatens dyriske og lekne univers.

Satsning på barn og unge er en viktig del av Nationaltheatrets visjoner, og derfor gjestet vi også i 2018 Miniøya med en forestilling skreddersydd for de minste, støttet av vår samarbeidspartner OBOS. Dette er et eksempel på aktivitet for å nå nye publikummere som kanskje ellers ikke ville hatt noe forhold til Nationaltheatret.

M:AKT – SATSNING FOR UNGDOM OM #METOO

I menneskerettighetsåret 2018 fikk vi støtte fra Sparebankstiftelsen DNB til engasjere ungdommer landet over med prosjektet M:AKT – et formidlingsprosjekt utviklet av Nationaltheatret om kjønn og makt i kjølvannet av #metoo – med bakgrunn i Nationaltheatrets forestillingsrepertoar.

Norge er på verdenstoppen når det gjelder arbeidsrettigheter og likestilling. Men #metoo-bevegelsen viste eksempler på både usunne kulturer og urettferdig behandling av både kvinner og menn. #Metoo i Norge markerte seg for alvor med oppropet #stilleforopptak, der over

hundre skuespillere, på Nationaltheatrets hovedscene, leste opp historier om maktmisbruk og overgrep. Det ble starten på en rekke avsløringer og varslinger fra et mangfold av ulike yrkesbransjer. Men #metoo nådde ikke skolegården i samme grad.

Gjennom prosjektet M:AKT utviklet Nationaltheatret i 2018 et omfattende digitalt undervisningsopplegg for videregående skole, som kulminerer i flere workshoper på Nationaltheatrets scener våren 2019. I tillegg programmerte Nationaltheatret i 2018 en rekke arrangementer for et allment publikum som tar opp ulike problemstillinger i kjølvannet av #metoo-bevegelsen.

MANGE PUBLIKUMMERE I SLITENT HUS

Sterke kunstneriske og engasjerende opplevelser trekker publikum. Det viste fjoråret. 246 809 publikummere besøkte teatret i året som gikk. Det er over 22 600 flere publikummere enn i 2017.

Formidlingsarrangementene på Nationaltheatret ble også svært godt besøkt. I 2018 deltok 29 010 publikummere på formidlingsaktiviteter og -arrangementer på Nationaltheatret. Nationaltheatret skal være en arena for debatt og refleksjon, i skjæringspunktet mellom kunst og samfunn. Ved å skape økt engasjement og flere samtaler rundt forestillingene og innholdet i dem, trekker vi publikum og øker interessen for teater. Slik kan vi treffe nye publikumsgrupper og nå ut til flere. Slik kan teaterinstitusjonene også problematisere og diskutere egen virksomhet og kunsten vi skaper – noe 2018 viste at det er behov for.

Årsakene til at publikumstallet i 2018 ligger litt under rekordåret 2016, er mindre turnévirsomhet utenfor huset, samt mindre aktivitet på vår minste scene

Malersalen i året som gikk. Dette skyldes også den nevnte storsatsningen *Engler i Amerika*, som var to hovedscene-produksjoner i én. På grunn av lyd-gjennomslag, kan man ikke spille forestillinger samtidig på disse to scenene.

Dette viser igjen hvor stort behovet for rehabilitering av Nationaltheatret er: Det finnes en grense for hvor høy aktivitet og hvor mange publikummere huset kan ta.

FORPROSJEKTET BLE PÅBEGYNT

En viktig milepæl i rehabiliteringssaken skjedde i 2018: I juni kunne kulturminister Trine Skei Grande fortelle at Regjeringen endelig hadde fattet vedtak om oppstart av forprosjektet. Dette er svært gode nyheter for Nationaltheatret. Forprosjektet skal lede fram til et endelig byggeprogram, rom- og funksjonsprogram og brukerutstyringsprogram, og skal være ferdig i 2021. Dermed har vi håp om at byggeprosjektet kan starte i 2022.

Byggesaken engasjerte også i året som gikk: Statsbygg lagde en større reportasje som dokumenterte byggets forfall og forholdene teatrets ansatte jobber under. NRK intervjuet skuespiller Mads Ousdal, som tok et hardt oppgjør med tempoet på arbeidet for å redde teateret.

Vi gikk også ut med vårt ønske for hvor vi vil være når vi må flytte ut av teatret mens det rehabiliteres, nemlig i det gamle Munchmuseet på Tøyen. Skuespiller og styrerepresentant Trine Wiggen uttalte: «Ambisjonen vår er å være teater som teatret har vært siden tidenes morgen: Et sted hvor man møtes og utveksler historier. Vi vil høre historiene til de som bor på Tøyen.»

VEIEN VIDERE

Og engasjementet ga resultater: I januar 2019 ga Oslo kommune klarsignal til at de vil la Nationaltheatret overta bygget

når det er tømt for Munchs verker. Nå gjenstår det å se om dette lar seg realisere. Uansett vil teatret ha behov for en alternativ base i byen for den perioden vi under rehabiliteringen skal drifte teatret utenfor hovedbygningen. Trine Skei Grande har lagt vekt på at Nationaltheatret skal spille på nye steder, både slik at nye publikumsgrupper kan møte oss, og vi kan møte dem.

Nationaltheatret skal være et teater for hele befolkningen, skape opplevelser som kan knytte oss sammen som samfunn og skape felles referanserammer. Slik det står i kulturmeldingen: «Gjennom felles opplevelser styrker kunsten fellesskap i en stadig mer oppdelt offentlighet.»

Flere har lest kulturmeldingen og etterspurt eksempler på denne kulturpolitikken i praksis. Vi mener at den finnes på Nationaltheatret – og kan oppleves her og leses om mellom de to permene du nå holder i hånden. Og vi ønsker at flere skal få ta del i den kraften som finnes i teatret, som vi og publikum står i hver dag. Slik at vi kan fortsette å utfordre grenser for ytringsfrihet, endre vedtatte konvensjoner, underholde store og små og fortelle historier som kobler oss sammen til et større «vi». På denne måten kan vi bevare og videreføre kulturarven, samtidig som den utvikles i møte med nye mennesker og steder – både i et nyoppusset nasjonalteater og på en ny scene, for eksempel på Tøyen.

Hanne Tømte,

teatersjef

”
**VI ØNSKER
AT FLERE
SKAL FÅ TA
DEL I DEN
KRAFTEN SOM
FINNES I
TEATRET,
SOM VI OG
PUBLIKUM
STÅR I HVER
DAG.**

NØKKELTALL 2018

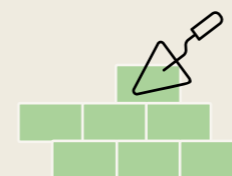
Økonomi (NOK)	2018	2017	2016	2015	2014
Egne inntekter	80 060 331	66 433 906	79 301 509	68 904 545	55 253 131
Offentlige tilskudd	205 305 835	195 888 687	197 288 598	189 202 679	188 214 008
Sum driftsinntekter	285 366 166	262 322 593	276 590 107	258 107 223	243 467 139
Produksjonskostnader	15 779 880	14 540 705	15 466 611	10 835 549	11 906 123
Personalkostnader	196 611 243	197 731 227	158 947 217	175 432 180	165 208 065
Avskrivinger	11 964 978	11 267 865	10 132 606	10 335 496	9 890 306
Andre driftskostnader	63 836 462	51 935 563	59 307 482	52 909 794	52 164 528
Sum driftskostnader	288 192 564	275 475 360	243 853 916	249 513 020	239 169 022
Driftsresultat	- 2 826 397	-13 152 767	32 736 191	8 594 204	4 298 117
Årsresultat	- 3 049 089	-13 359 915	32 561 698	8 240 061	4 198 177

Scene	2018	2017	2016	2015	2014
Produksjoner	41	36	60	49	75
Forestillinger og arrangementer	955	1 052	1 084	907	989

Sal	2018	2017	2016	2015	2014
Publikummere	246 809	224 142	274 529	260 065	214 332
Publikumsbelegg (%)	83	72	85	82	76

Medarbeidere	2018	2017	2016	2015	2014
Årsverk	253,7	252	251,7	243	243
Fast ansatte	215	207	219	219	207

NØKKELINFORMASJON 2018

Nytt steg i byggesaken

Forprosjektet ble vedtatt startet i 2018.

80,1
MILL.

Rekord i egeninntekter

Nationaltheatret hadde 80,1 millioner i egeninntekter i 2018. Dette er 13,6 millioner mer enn i 2017.

Nationaltheatret ut i verden

Forestillingen *Lille Eyolf* gjestet London og Sibiu i Romania.

246 809
PUBLIKUMMERE

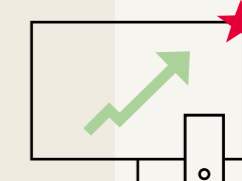
Det tredje beste besøket noensinne

I 2018 var det 22 600 flere publikummere enn året før.

94%
FESTIVALBELEGG

Fulle saler på Ibsenfestivalen

Det totale belegget på forestillingene under Ibsenfestivalen var på hele 94 prosent.

Digital satsing gir resultater

Nettsalget av billetter økte med 22 prosent fra 2017 til 2018, grunnet ny nettside og nytt billettsystem.

DISSE RESULTATENE BLE OPPNÅDD I ET ÅR HVOR MANGE MENTE MYE OM TEATER. LES NOEN AV UTTALELSENE VI HUSKER GODT FRA ÅRET SOM GIKK

SAGT OM TEATER I 2018

Skulle vi vært helt HMS-sikre, burde vi gått med gule hjelmer

” Skuespiller Mads Ousdal om behovet for snarlig rehabilitering av Nationaltheatret, NRK 1. oktober 2018.

I HAVE TWO WORDS TO LEAVE WITH YOU TONIGHT, LADIES AND GENTLEMEN:

INCLUSION RIDER

En «inclusion rider» er en kontraktklausul som sørger for at ansatte i en film- eller teaterproduksjon møter et visst nivå av mangfold.

” Skuespiller Frances MacDormand under Oscar-utdelingen 2018.

Black Box teater lever av offentlig støtte. Uten denne støtten ville teatret vært økonomisk konkurs.

Moralsk konkurs er teatret allerede

” Justisminister Tor Mikkell Wara om forestillingen *Ways of Seeing* i Aftenposten 17. desember 2018.

#TIMESUP

” Slagordet og emneknaggen brukt av over 300 mektige kvinnelige skuespillere, for å få slutt på seksuell trakassering på arbeidsplassen.

I hele bransjen er det skapt en bevissthet som forplikter oss, hver og én, til å **reagere på uakseptabel oppførsel**

” Manusforfatter, skuespiller og komiker Siri Seljeseth under utdelingen av Frilansprisen 2018 til skuespillerne bak oppropet #stilleforopptak.

KULTURPOLITIKK ER

MENNESKE-RETTIGHETS-POLITIKK

” Kulturminister Trine Skei Grande under fremleggingen av den nye kulturmeldingen, 23. november 2018.

Å MÅLE KUNST

I strategien for 2015–2020 er overordnet målsetning at Nationaltheatret skal være det ledende teatret i Norge, utvikle scenekunsten og anerkjennes internasjonalt. Men hvordan kan vi måle om vi lykkes med disse ambisjonene i 2018?

Besøkstall, inntekter, medieomtale og antall forestillinger er gode indikatorer på teatrets suksess, men å ha dette som måltall for kunstneriske resultater er neppe nok. Hvis man i tillegg ser på anmeldelser, kunstneriske utmerkelse, debatt og påvirkning på det offentlige ordskiftet, og publikums tilbakemeldinger til teatret, har man raskt noen flere pekepinner på om scenekunsten holdt et høyt nivå.

Årsrapporten for 2018 gir et innblikk i hvor sammensatt arbeidet med å rapportere resultater fra en kunstinstitusjon er. Med utgangspunkt i målene nedfelt i teatrets strategi har vi valgt å kombinere tallrapportering med kvalitativ informasjon om hvordan vi jobber for å nå målene våre.

Foruten Årsmeldingen, rapporterer også teatret all aktivitet til Kulturdepartementet og leverer publikums- og produksjonstall til NTOs scenestatistikk.

- Mål **1** NATIONALTHEATRET SKAL VÆRE KUNSTNERISK DRISTIG OG RELEVANT – NASJONALT OG INTERNASJONALT
- Mål **2** NATIONALTHEATRET SKAL VÆRE ET ÅPENT OG ENGASJERENDE TEATERHUS
- Mål **3** NATIONALTHEATRET SKAL VÆRE ET MODERNE TEATERHUS MED NYE, TIDSMESSIGE LOKALER OG FASILITETER
- Mål **4** NATIONALTHEATRET SKAL VÆRE EN OFFENSIV OG PROFESJONELL VIRKSOMHET

1 MÅL 1 NATIONALTHEATRET SKAL VÆRE KUNSTNERISK DRISTIG OG RELEVANT – NASJONALT OG INTERNASJONALT

Nationaltheatret skal være offensive i den kunstneriske planleggingen og ha et høyt ambisjonsnivå. Vi skal utfordre teatrets konvensjoner, med nyskapende og banebrytende oppsetninger og ivareta og utvikle det norske scenespråket.

Tilbudet for barn og unge skal utvides, og teatrets egenart og tradisjon skal dyrkes. Nationaltheatret skal også skape internasjonal oppmerksomhet, engasjere de fremste utenlandske

kunstnerne og hente inn utenlandske gjestespill og selv gjeste prestisjefylte arenaer i utlandet.

➤ HAR VI LYKKES MED DETTE I 2018?

Nominasjoner og priser

Nationaltheatret fikk seks nominasjoner til Heddaprisen for forestillinger i 2018.

HEDDAPRISEN 2017/2018:

Nominerte: ★ ★ ★ ★

Beste kvinnelige skuespiller/medspiller:
Anne Krigsvoll for rollen som Astrid C og flere i *Personer, steder og ting*.

Beste mannlige skuespiller/medspiller:
Bjørn Floberg for rollen som Leonid Gájev i *Kirsebærhagen* (2017).

Beste regi: Marit Moum Aune for *Engler i Amerika*.

Årets forestilling: *Engler i Amerika*.

Vinner: ★ ★

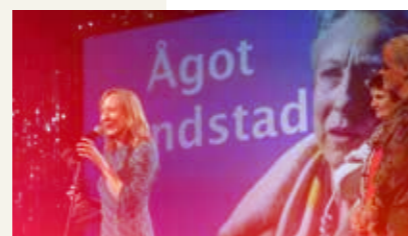
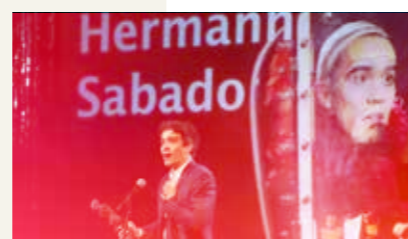
Beste mannlige skuespiller/hovedrolle:
Hermann Sabado for rollen som Prior Walter i *Engler i Amerika*.

Beste kvinnelige skuespiller/medspiller:
Ågot Sendstad for flere roller i *Engler i Amerika*.

KRITIKERPRISEN 2018:

Nominert: ★

Skuespillerensemblet i *Engler i Amerika*.

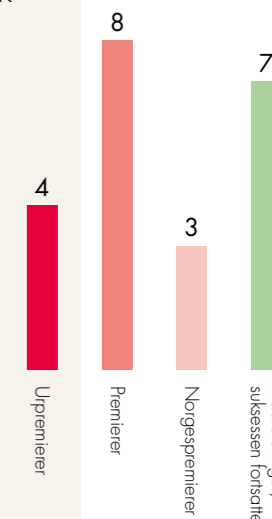
Ny dramatik og Ibsen på nytt

Et av Nationaltheatrets mål er å ivareta og utvikle det norske scenespråket – det betyr at teatret både skal satse på ny dramatik og presentere kulturhistoriske teatertekster for nye publikummere.

I 2018 hadde Nationaltheatret fire egne urpremierer: *Gratulerer* av Else Kåss Furuseth (et samarbeid med Feelgood), *UFO-bygda* av Øystein Stene i samarbeid med Sci-fi-gruppa på Torshov, *Tarjei* etter Helga Flatlands romantrilogi og dramatisert av Tyra Tønnessen og *Arbeidstittel: Savnet fellesskap* av Jonas Corell Petersen.

I tillegg gjestet *Tyngde* av Demian Vitanza Nationaltheatret, etter urpremierer på Teaterfestivalen på Fjaler. Vitanza mottok Den nasjonale Ibsenprisen 2018 for dette stykket.

Under Ibsenfestivalen kunne man oppleve flere Ibsen-stykker i nye iscenesettelser.

Else gjorde igjen en forskjell for mange

Noen ganger betyr teater ekstra mye og griper direkte inn i folks liv. I 2018 hadde Else Kåss Furuseth urpremiere på *Gratulerer*, oppfølgeren til *Kondolere* fra 2011, som handler om hvordan man lever videre etter å ha opplevd selvmord i familien og om å akseptere at man er god nok som man er. I 2018 ble Else hedret med flere priser for sin åpenhet om psykisk helse og selvmord.

Kvalitetsteater for barn på store og små scener

I 2018 kunne barn i alle aldre oppleve storsatsningen *Ulven* av Tyra Tønnessen og Åsmund Flaten på Hovedscenen – med nyskrevet musikk og helt nye kostymer og scenografi. I tillegg spilte den fargerike suksessforestillingen *Nils Klims reise til underverdenen* videre på Torshovteatret, slik at enda flere barn fikk et intimt og lekent møte med Ludvig Holbergs klassiker.

Ibsenfestivalen satte Norge på det internasjonale teaterkartet

Under Den internasjonale Ibsenfestivalen gjester noen av de fremste Ibsen-tolkningene fra inn- og utland Nationaltheatret. I 2018 kunne publikum blant annet oppleve storslåtte *Peer Gynt*-tolkninger fra Sverige og Frankrike og en sterk og intim chilensk oppsetning av *En folkefiende* (se alle gjestespill fra s. 66).

Vi har sett en legendarisk oppsetning av *Peer Gynt* fra Dramaten, i regi av den tyske regissøren Michael Thalheimer. Vi har dykket ned i Ibsenprisvinner Christoph Marthalers univers, et rart og fint sted å være. Vi har sett fem rader med franske tenåringer reise seg i begeistring etter fire timer med *Peer Gynt* fra Normandie.

Teaterkritiker Per Christian Selmer-Anderssen i Aftenposten savnet debatt, rabalder og fest under årets festival, men på tross av at festivalen hadde færre forestillinger og arrangementer, syntes han at gjestespillene holdt en høyere kvalitet enn tidligere år.

Forestillinger fra fem land gjestet festivalen

- Tyskland: 1
- Frankrike: 1
- Sverige: 1
- Norge: 6
- Chile: 1

94 %

BELEGG PÅ FORESTILLINGENE UNDER FESTIVALEN

På tross av at Ibsenfestivalen 2018 var en mindre festival enn de foregående årene, ble den svært godt besøkt.

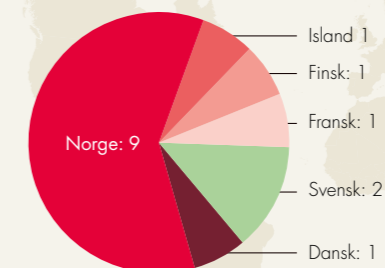

Skjermdump fra Nationaltheatrets egen direkte-sending fra utdelingen av Den internasjonale Ibsen-prisen, som bl.a. ble brukt av SFR (den sveitsiske allmenkringkasteren).

STORT GJENNOMSLAG I TYSK PRESSE

Da det ble annonsert at Christoph Marthaler skulle motta den Den internasjonale Ibsenprisen 2018, rettet den tyske pressen blikket mot Norge. Åtte tyske journalister gjestet Ibsenfestivalen for å dekke prisutdelingen, noe som resulterte i oppslag i blant annet i Süddeutsche Zeitung, Die Welt, Der Freitag og Hamburger Abendblatt.

En tredjedel utenlandske regissører

6 + 9
utenlandske og norske regissører

Tallet gjelder egenproduksjoner og samproduksjoner med premiere i 2018 (videreføring, nypremierer, gjestespill og spesialforestillinger er ikke medregnet).

Jonas Corell Petersen
Arbeidstittel: Savnet fellesskap

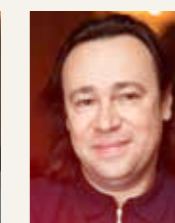
Gisli Örn Garðarsson
Personer, steder og ting

Malanie Mederind
Kunsten å spørre eller Reisen til det sonore landet

Sofia Jupither
Hedda Gabler

Stéphane Braunschweig
Byggmester solnes

Tatu Hämäläinen
Aniara

Ibsen ut i verden

Forestillingen *Lille Eyolf* i regi av Sofia Jupither gjestet The Print Room Theatre Coronet i Notting Hill i London fra 19. til 21. april 2018 og Teatrul National Radu Stanca Sibiu i Romania 16. og 17. juni 2018 (i samarbeid med Stiftelsen InterNational).

Exhilarating Ibsen from Norway's National Theatre (...) This is Ibsen with the gloves off

THE GUARDIAN

2

MÅL 2 NATIONALTHEATRET SKAL VÆRE ET ÅPENT OG ENGASJERENDE TEATERHUS

Nationaltheatret skal være en tydelig deltaker og et kraftsenter i samfunnet, gjennom å engasjere publikum og offentligheten i viktige spørsmål og temaer, og ved å være en sentral kilde til nasjonens identitet og utvikling.

Hele nasjonen skal forholde seg til teatret og oppleve det som sitt. Nationaltheatret skal skape en meningsfull relasjon mellom publikum og teatret, gjennom å kommunisere på publikums premisser på en verdifull, engasjerende og troverdig måte,

og utforske nye kommunikasjonsformer og -kanaler. Publikum skal tilbys en smidig totalopplevelse som skaper begeistring. Samtidig skal teatrets pedagogiske aktiviteter styrkes.

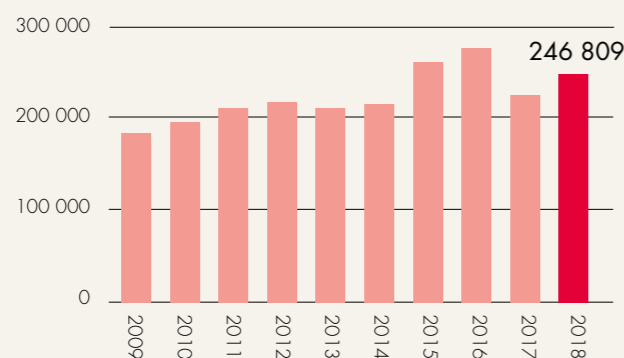
➤ HAR VI LYKKES MED DETTE I 2018?

246 809

publikummere besøkte Nationaltheatret i 2018.

29 010

besøkte Nationaltheatrets arrangementer i 2018.

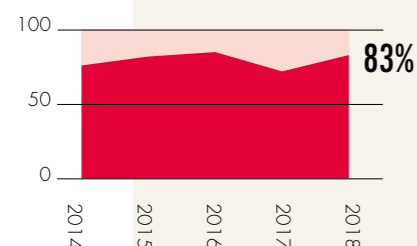
11 536

publikummere besøkte Ibsenfestivalen 2018.

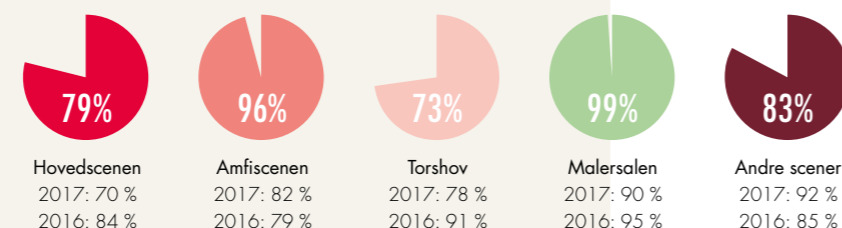
3 200

publikummere besøkte Ibsenfestivalens sideprogram.

PUBLIKUMSBELEGG

PUBLIKUMSBELEGG FORDELT PÅ SCENER

Stor presseeksponering

Nationaltheatret hadde flere presseoppslag enn andre sammenlignbare teatre.

I 2018 handlet 1584 medieoppslag om Nationaltheatret. Spesielt mye omtale fikk teatret i september, under Ibsenfestivalen og utdelingen av Den internasjonale Ibsenprisen.

Nationaltheatret omtales litt oftere i trykte medier enn nettmidier, og Aftenposten er det enkeltmediet som omtaler Nationaltheatret

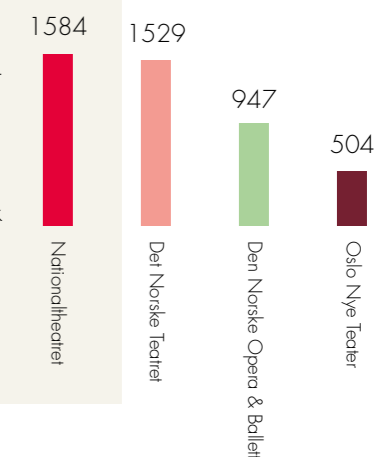
oftest. I tillegg får teatret mye omtale hos Klassekampen, Dagsavisen, Nrk.no og Dagbladet.

Hvis man sammenligner med noen utvalgte konkurrenter, ser man at Nationaltheatret fikk flest presseoppslag.

Kilde: Mynewsdesk

1584

medieoppslag

Å nå nye publikummere

Nationaltheatret arbeider kontinuerlig med å nå ut til nye publikumsgrupper. Blant annet ved å spille på nye arenaer, åpne dørene i nye sammenhenger, styrke skoletilbudet og å invitere nye kunstnere og aktører inn i huset.

11 800

skoleelever så en forestilling på Nationaltheatret i 2018

PRIDE PÅ NATIONAL

I 2018 åpnet Nationaltheatret for første gang dørene under Oslo Pride, med blant annet skeive omvisninger, både norske og utenlandske gjestespill, performance og boklansering. Slik ble teatret en del av den viktige markeringen og tilførte Pride et skeivt teaterprogram. Mer enn 400 publikummere var innom teatret under minifestivalen.

NATIONAL PÅ MINIØYA

I samarbeid med OBOS flyttet vi også i 2018 gullbuen inn i Tøyenparken for å presentere teater for barn på Miniøya. Den nyskrevne miniforestillingen, med karakterer fra teatrets mange familieforestillinger, ble sett av flere enn 10 000 små og store. Slik møter vi nye publikummere, som vi håper blir inspirert til å besøke Nationaltheatret.

ARRANGEMENTER OG TEATERFORMIDLING ER ET VIKTIG VERKTØY FOR Å NÅ NYE PUBLIKUMSGRUPPER

Les mer på neste side.

Stort arrangements- og formidlingsprogram

I 2018 arrangerte Nationaltheatret en rekke kunstnermøter, salonger, barne- og familiearrangementer, frokostmøter, introduksjoner og omvisninger. Disse arrangementene åpner teatret for flere og bidrar til å gjøre teatret til en tydelig og relevant deltager i samfunnet, ved å ta opp temaer i teatrets repertoar som skaper engasjement og debatt.

246

formidlingsarrangementer ble arrangert i 2018

29 010

publikummere besøkte et formidlingsarrangement i 2018

22 SALONGER

Hvordan speiler teaterforestillinger samfunnet og livene våre? Hvilke spørsmål reiser de? Kan de snu opp ned på fastlåste forestillinger om hvem vi er? Salongene på Nationaltheatret er uformelle samtaler, hvor aktuelle temaer knyttet til oppsetningene diskuteres.

10 FROKOSTMØTER

Hva er vel bedre enn å starte dagen med faglig påfyll, kaffe og kunst? Nationaltheatret samarbeider med en rekke viktige samfunnsaktører om å lage frokostmøter med sentrale stemmer i det offentlige ordskiftet og mot et bakteppe av aktuelt teater.

16 INTRODUKSJONER

Gjennom teatrets populære introduksjoner får publikum en gylden mulighet til ekstra innsikt før forestilling. Introduksjonene holdes av skuespillere, regissører, dramaturger og scenografer – og andre stemmer som gir nye perspektiver på forestillingen man skal se.

99 OMVISNINGER

Det sitter mange dramatiske historier i veggene på Nationaltheatret. Gjennom omvisningene får man se teatret fra innsiden, oppleve hvordan en forestilling blir til og bokstavelig talt gå i lbsens og Bjørnsons fotspor. Teatret har omvisninger for både barn og voksne.

Viktig digital satsing

Billettsalget gjennom nettsiden økte med 22 prosent fra 2017 til 2018. Dette skyldes den digitale plattformen som ble lansert i slutten av 2017 og videreutviklet i 2018.

NY VIDEO HVER FJERDE DAG

95 videoer ble produsert av Nationaltheatret i 2018, noe som vil si at publikum i gjennomsnitt kunne se nytt videoinnhold offere enn hver fjerde dag.

MER INNHOLD TIL FLERE

Alle som har kjøpt billett mottar en e-post med forestillingsrelatert informasjon, artikler, bilder og videoer. Velkomstm brevet til *Ulven* hadde en åpningsrate på 68 prosent og er lest totalt 20 660 ganger i løpet av spilleperioden.

I DYBDEN GJENNOM ARTIKLER

Teatret produserte 37 dybdeartikler knyttet til forestillingene som ble spilt i 2018. Disse intervjuene og bakgrunnsartiklene kunne leses på nettsiden, på Facebook og i digitale programmer tilsendt via e-post.

... OG I PODKAST-FORMAT

I juni 2018 publiserte teatret tre minidokumentar-podkaster. Der kunne lytteren bli kjent med Hovedscene-produksjonene *Verdiløse menn*, *Lykkeliten* og *Ulven*. I tillegg ble flere introer tilgjengelig som podkast.

3 MÅL 3 NATIONALTHEATRET SKAL VÆRE ET MODERNE TEATERHUS MED NYE, TIDSMESSIGE LOKALER OG FASILITETER

Nationaltheatret ønsker å rehabilitere og vitalisere den tradisjonsrike teaterbygningen, for å øke den kunstneriske kvaliteten og legge til rette for nyskaping og for å skape et vitalt og publikumsvennlig byrom.

Nationaltheatret skal være en teaterarena på internasjonalt nivå, og vi ønsker i fremtiden å tilby flere og bedre publikumsopplevelser og være en attraktiv møteplass for et bredt publikum, med universell

utforming og et formidlingscenter for pedagogiske aktiviteter. Dette må gjøres samtidig som de kulturhistoriske verdiene vernes, arbeidsforholdene bedres og en bærekraftig og miljøvennlig drift vektlegges.

➤ HAR VI LYKKES MED DETTE I 2018?

DETTE HAR SKJEDD:

1892: FOR LITE FRA START

Allerede i 1892, ved byggestart, måtte teatret reise en bygård for å kunne få plass til verksteder og lagre.

1935: TEGNET UTVIDELSE 1

Teatrets arkitekt Henrik Bull tegnet en utvidelse med bl.a. bedre publikumsfasiliteter, skuespillergarderober og lagerplass. Men teatret klarte ikke å reise midler.

1980-tallet: TEGNET UTVIDELSE 2

Etter brannen i 1980 ble teatret rehabilitert, men ikke modernisert. En ny fløy ble foreslått bygget, men teatret fikk ikke gehør for finansiering.

1990-tallet: AVVIST

En utvidelse av teatret ble foreslått da ny jernbanetunnel ble bygget. Forslaget ble avvist av storting og regjering grunnet prioritering av den nye operaen.

2006–2007: TILSTANDS- ANALYSE 1

En tilstandsanalyse av teaterbygningens omfattende rehabiliteringsbehov ble levert av konsultantselskapet Rambøll.

2008–2011: TILSTANDS- ANALYSE 2

Teatrets styre foreslo at Statsbygg skulle overta forvaltningen av bygget, men mente det måtte rehabiliteres først. Kostnadene ble fastslått til 700–900 mill. kr.

2012: VEDTAK OM UTREDNING

Regjeringen startet prosessen med konseptvalgutredning (KVU) og kvalitetssikring (KS1), for å utrede teatrets behov for lokaler i et 50-årsperspektiv.

2014: ANBEFALING 1: KVU

Anbefalte full rehabilitering av bygget. Med blant annet helt ny hovedscene, nybygg med biscener, moderne publikumsfasiliteter og universell utforming.

2015: ANBEFALING 2: KS1

Ble satt i gang for å kvalitetssikre KVU-en. KS1 anbefalte kun rehabilitering av teaterbygningen og full oppgradering av Hovedscenen.

2016: KULTUR- DEPARTEMENTET AVGJORDE

Beslutningsgrunnlag for valg av alternativ lå hos Kulturdepartementet. Ingen-ting ble vedtatt i 2016.

2017: KONSEPTVALGET BLE TATT

Regjeringen gikk for anbefalingen fra KS1, dvs. rehabilitering av teaterbygningen og full oppgradering av Hovedscenen. Avklaringsfase for kvalitetssikring av dette valget ble gjennomført fra høsten 2017 til våren 2018.

2018: OPPSTART FORPROSJEKT

Regjeringen vedtok oppstart av forprosjektet. Dette skal lede fram til et endelig byggeprogram, rom- og funksjonsprogram og brukerutstyrprogram.

SÅ HVA BETYR DETTE?

Nytt, viktig steg i byggesaken

2018 var året da departementet besluttet å gå videre og starte forprosjektet i byggesaken.

I mai la Statsbygg frem en såkalt Oppstart Forprosjekt-rapport (OFP). Den ga en oppdatert vurdering av bygg- og rehabiliteringsbehovet, antikvariske hensyn og krav til universell utforming, i tillegg til en oppdatert vurdering av teatrets arealbehov og krav til brukerstyr.

I juni 2018 vedtok Regjeringen, på bakgrunn av OFP-rapporten, oppstart av forprosjekt for rehabilitering av teatret, med oppgradering til en mer funksjonell hovedscene, og med et tilbygg under bakken foran teatret som skal gjøre dette mulig.

Nationaltheatret representerer både nasjonsbygging og utvikling av en felles kultur og identitet, samtidig som bygningen kulturhistorisk er blant Norges viktigste.

Trine Skei Grande, Aftenposten 16. juni 2018.

På sommeren 2018 måtte himlingen i marmortrappen mot Karl Johan nedsikres for å forhindre at den kunne skade publikum og ansatte hvis den løsnet. Samtidig sikres det uvurderlige takmaleriet i himlingen for fremtiden.

Drømmen vi fortsatt bærer på ...

Mange år har gått siden ønsket om rehabilitering av Nationaltheatret ble ytret første gang. Og når man snakker om konseptvalgutredninger, forprosjekt og kvalitetssikringer, så kan det være lett å glemme hva byggesaken egentlig handler om: Å rehabilitere og modernisere en av Norges viktigste og mest ærverdige institusjoner, slik at bygget behandler både publikum og ansatte på en trygg og verdig måte.

MÅL FOR ET NYTT NASJONAL-TEATER:

At bygningen er tilgjengelig for funksjonshemmede.

At alle kan høre hva som blir sagt på scenene.

At vi kan stå for servering fra et tilrettelagt og godt kjøkken.

At ikke kjelleretasjen oversvømmes av kloakk ved kraftig nedbør.

At vi er teknisk utstyrt til å lage audiovisuelle uttrykk som måler seg med kunstneres nivå.

At publikum ikke bør engste seg for om de rekker å gå på toalettet i pausen på grunn av kø.

At verken publikum eller ansatte behøver å fryse neglene av seg i billettluken om vinteren.

At skuespillerne får garderobes hvor de har ro til konsentrert forberedelse før de går på scenen.

At vi har plass til å ta imot skolebarn på dagtid for å lære dem om teater.

At alle siktlinjene i salene blir så gode at barn (og voksne ...) ikke må stå på stolene for å se hva som foregår på scenen.

At dekorasjoner og utstyr kan lastes inn og ut av bygget uten at ti mann sliter ryggen av seg for å få det gjennom trange dører og trappeløp.

At vi får prøvesaler, slik at scenene kan være åpne for publikum på dagtid – og at vi sparer arbeidsressurser ved å slippe å rigge scenedekorasjoner opp og ned hver dag.

At vi kan bruke tiden på å lage veldig godt teater fremfor å engste oss for at den eneste heisen har stoppet opp.

At vi har plass til å lagre forestillinger i bygningen, slik at de kan spilles så lenge publikum ønsker å se dem.

«Klart for nye tider»

Det var tittelen på den 14 sider lange reportasjen Statsbygg gjorde til sitt magasin «Åpent rom» i 2018. Gjennom den kunne leserne få se og lese om hvordan Nationaltheatret lager stor teaterkunst i en bygning som er både liten, sliten og upraktisk.

Hva er fortsatt uavklart:

Hvor skal teatret være i byggeperioden?

Forprosjektet er gledelig nok i gang. Men ennå foreligger ikke det nødvendige svaret på hvor teatret skal ha base for alternativ drift i byggeperioden. Dette til tross for at utflyttingen fra den gamle teaterbygningen er det første som må skje for at byggeprosjektet skal kunne settes i gang.

Tøyen er svært velegnet for å løse denne utfordringen, og på nyåret i 2019 ga Oslo Kommune klart uttrykk for at de ønsker at det skal være Nationaltheatret som gir nytt liv til det gamle museumsanlegget. Saken ligger i dag til behandling i Kulturdepartementet, og vi håper at kulturministeren vil legge forholdene til rette for denne løsningen.

Teatret har pekt på at Munchmuseet på

HVA SKJER VIDERE?

JANUAR 2021:

Statsbygg skal levere en innstilling på endelig løsning og kostnadsramme.

VÅREN 2021:

Gjennomføring av Kvalitetssikring 2 (KS2)

HØSTEN 2021:

Stortinget behandler bevilgningen.

2022:

Oppstart byggeprosjekt.

4 MÅL 4 NATIONALTHEATRET SKAL VÆRE EN OFFENSIV OG PROFESJONELL VIRKSOMHET

Som et av Norges ledende teatre skal vi ha de mest kompetente medarbeiderne, bruke ressursene optimalt, være utviklingsdyktige og endringsvillige, ha effektive arbeidsprosesser og hensiktsmessig bemanning.

Gjennom å styrke inntjeningen på alle områder, også gjennom effektivt samarbeid med næringsliv, stiftelser og andre, skal vi sikre en bærekraftig økonomi, som er viktig for det kunstneriske handlingsrommet. Teatret skal ha klare beslutnings- og

kommunikasjonslinjer, balansere individuell utfoldelse og fellesskapets behov og legge til rette for at alle bidrar til kompetanseutvikling. Teatret skal også omsette teatrets verdi-grunnlag i praksis og prioritere helse, miljø og sikkerhet.

Toårig omstillingsplan

I 2018 startet Nationaltheatret gjennomføringen av en toårig omstillingsplan (2018–2020) for å bedre teatrets økonomi. Statstilskuddet har ikke fulgt

pris- og lønnsveksten de siste årene, og i 2017 ble egeninntektene lavere og personalkostnadene høyere enn forventet. Teatret endte derfor opp med

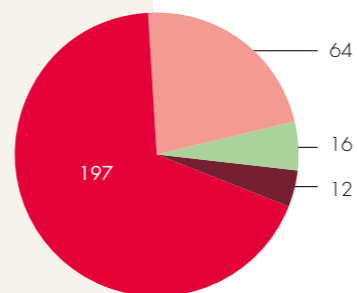
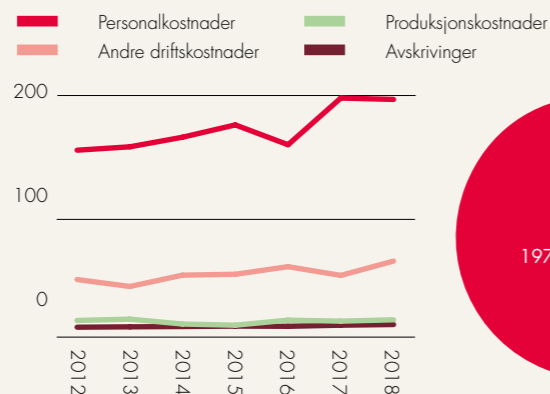
underskudd. Målet for omstillingsplanen er å øke egenkapitalen gjennom høyere egeninntekter og kutting i kostnader.

➔ HAR VI LYKKES MED DETTE I 2018?

Kostnader

I 2018 kan teatret vise til noe nedgang i personalkostnader. Året brakte også med seg en del uforutsette kostnader, bl. a. i forbindelse med en rettsak (én mill. kr i utgifter), tilrettelegging for Personvernordningen (GDPR) og økning i energikostnader (47 prosent prisøkning fra i fjor). I tillegg har teatret de siste årene ikke fått kompensasjon for lønns- og prisvekst, som følge av Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE-reformen). Dette tilsvarer én million kroner årlig.

DRIFTSKOSTNADER (mill.kr.)

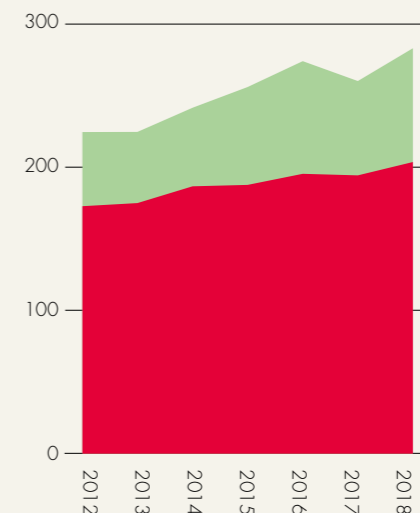
80,1
mill. i egeninntekter,
13,6 mill. mer enn i 2017.

Rekordhøye egeninntekter

I 2018 hadde Nationaltheatret rekordhøye egeninntekter. Årsaken til dette er høye billettinntekter, som igjen skyldes effektiv prispolitikk, god innholdsproduksjon og kampanjer.

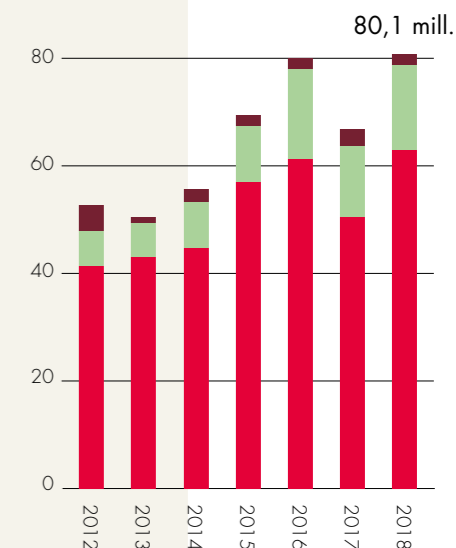
DRIFTSINNTEKTER: (mill.kr.)

Egeninntekter
Offentlig tilskudd

EGENINNTEKTER: (mill.kr.)

Diverse inntekter, bar m.m.
Billettinntekter
Sponsorinntekter

Profesjonalisering og økt ressursutnyttelse

En rekke tiltak ble gjort for å effektivisere driften og øke ressursutnyttelsen.

- Alle ledere og mellomledere på teatret deltok på en workshop som hadde som mål å effektivisere bedriften.
- Konstruktør på verkstedene har bidratt til å strømlinjeforme kostnadskrevede scenografi-produksjoner, slik at det blir enklere å overholde budsjett-rammer.
- Automatisk tidsregistrering av arbeidstid ble innført. Dette gjør timeregistrering og lønnsutbetaling enklere og gir en bedre oversikt over timebruk knyttet til de enkelte prosjekt.
- Nationaltheatret inngikk et samarbeidsprosjekt med Det Norske Teatret og Den Norske Opera & Ballett, hvor gevinstpotensialet i ulike typer samarbeid analyseres og utredes.

KUTT I ANTALL ÅRSVERK

En del av den toårige omstillingsplanen går ut på at teatret skal kutte 8–10 årsverk.

Dette skjer i hovedsak ved naturlig avgang. Åtte ansatte har søkt om sluttpakke, noe som tilsvarer seks fulle stillinger, en 50 prosentstilling og en 30 prosentstilling. Tre av disse stillingene må erstattes. Nettoeffekten er at teatret reduserer med 3,8 årsverk. Teatret lar være å forlenge midlertidige stillinger, og ansatte som sier opp vil ikke bli erstattet. I tillegg slås resepsjonen og billettkontoret sammen.

Gamle håndverkstradisjoner og moderne fagfelt

Gjennomsnittlig antall årsverk på Nationaltheatret i 2018 var 253,7, fordelt på over 70 fagfelt.

Nationaltheatret holder mange gamle håndverkstradisjoner i hevd. Hos oss jobber skreddere, tilskjærere, teater-smeder, parykkmakere, modister og

møbelsnekkere. I tillegg er vi i front på moderne fagområder som multimediale produksjoner, video, lys- og lyddesign.

SKADER OG SYKEFRAVÆR

Sykefraværet i 2018 var på 2,2 prosent. Dette er en nedgang fra 4,3 prosent i 2017. En skade under arbeid førte til sykefravær i 2018. I 2017 var det tre tilsvarende skader.

ANSETTELSE AV NY TEATERSJEF

I 2018 ble prosessen med å rekruttere ny teatersjef igangsatt. Styret hadde bistand av et hodejegerbyrå og en organisasjonspsykolog, og de ansatte på teatret ble involvert i prosessen. Ansatte utgjorde to av fire i ansettelsesutvalget og det ble i tillegg opprettet et

ansettelsesråd med seks ansatte-representanter. Det var svært mange dyktige søkere, og det ble gjort en grundig prosess med flere intervjuer. I april 2019 ble det klart at Kristian Seltun blir ny teatersjef fra 2021.

Samarbeid med samfunns- og næringsliv

Nationaltheatret hadde et fruktbart samarbeid med samfunns- og næringslivsorganisasjonene OBOS, Omsorgspartner, Sparebankstiftelsen DNB og Stiftelsen InterNational i 2018. Samarbeidet resulterte i flere forestillinger og arrangementer, som Miniøya (s. 80) og M:AKT (s. 76). Her er flere eksempler på godt næringslivssamarbeid i året som gikk:

ÅRETS SKOLEREVY:

For åttende år på rad samarbeidet OBOS og Nationaltheatret om Årets skolerevy. I 2018 var det Nissenrevyen som fikk spille sin revy *Snill* under gullbuen på Hovedscenen, og publikum fikk oppleve en revy med høyt skuespiller-nivå og intelligent, skarp og utfordrende humor. Vi tror og håper vi vil se igjen mange av ungdommene på og bak scenen i fremtiden.

” To test a man's character, give him power

Abraham Lincoln

LEDERUTVIKLING MED MIMESIS:

Mimesis er Nationaltheatrets utviklingsprogram for norske toppledere, der skuespillere fra teatret og lederutviklere fra konsulentfirmaet Promethevs bruker scenekunst, filosofi og verdenslitteratur som verktøy for lederutvikling. 26 toppledere fra ulike virksomheter deltok på to samlinger høsten 2017, og på tre samlinger våren 2018.

Teatret bidrar til å gi lederne i organisasjonen Omsorgspartner et utviklende perspektiv på kommunikasjon og ledelse, gjennom samlinger med temaer fra kunst, litteratur og teater. Omsorgspartner tilrettelegger omsorgstilbud for mennesker med ulike typer bistandsbehov.

SAMFUNNSANSVAR

Nationaltheatret setter etikk og samfunnsansvar høyt. Teatret skal utføre sin virksomhet på en forsvarlig og etisk måte for mennesker, samfunn og miljø som påvirkes av vår aktivitet. Teatrets etiske retningslinjer og retningslinjer for samfunnsansvar kan leses på nationaltheatret.no/samfunnsansvar.

NY PERSONVERNLOVGIVNING

Våren 2018 ble det satt ned en arbeidsgruppe som med hjelp fra konsultentfirmaet Devoteam har arbeidet med tilpasning til ny personvernlovgivning (GDPR) for hele teatret. Arbeidsgruppen har i samarbeid alle avdelinger på teatret kartlagt vår behandling av personopplysninger og databehandlere.

Reviderte retningslinjer, prosedyrer, personvernerklæring og databehandleravtaler er i stor grad på plass. Arbeidet fullføres i løpet av 2019.

AKTIVITETER I 2018:

FORESTILLINGER OG ARRANGEMENTER

Det ble spilt 709 forestillinger på og i regi av Nationaltheatret i 2018, og 246 formidlingsarrangementer gikk av stabelen. Her følger en oversikt over teatrets mangfoldige aktivitet i 2018.

«Er'e no'n her som vil spille tøff? For da sier vi *nøff*».
Ole Johan Skjølbred spilte Grisungen og Håkon Ramstad spilte Grisen i *Ulven*, 2018s store familieforestilling på Nationaltheatret.

244
forestillinger

741
seter

139 455
publikummere

79%
belegg

Hovedscenen

Hovedscenen er Nationaltheatrets største og eldste scene – og et av landets mest praktfulle teaterrom.

Scenen er fra 1899, og er dermed like gammel som selve teatret. Den er bygget som et tradisjonelt titteskapsteater. Helt siden åpningen i 1899, er det blitt spilt repertoar på Hovedscenen, slik at det til enhver tid går mellom to og fem forestillinger som spilles vekselvis.

ULVEN

En eventyrlig rocke-
musikal for hele familien

... en herlig miks av det ordentlig
skumle, det rå og det humoristiske

ADRESSEAVISEN

 1 salong
71 publikummere

Av Tyra Tønnessen og Åsmund Flaten.
Tekst av Tyra Tønnessen og Ragnar Olsen. Musikk av Åsmund Flaten.

Regissør: Tyra Tønnessen. **Scenograf og kostyme-
designer:** Dagny Drage Kleiva. **Komponist:**
Åsmund Flaten. **Musikalsk ansvarlig:** Per Christian
Revholt. **Lysdesigner:** Øyvind Wangersten.
Koreograf: Belinda Braza. **Maskør:** Nina König
og Terje Rødsjø. **Dramaturg:** Njål Helge Mjøs.
Produsent: Maren Onsaker. **Medvirkende:**
Herbert Nordrum, Øystein Røger, Hanne Skille
Reitan, Mariann Hole, Espen Alknes, Henrik
Rafaelsen, Tor Ivar Hagen, Emil Johnsen, Sunniva
DuMond Nordal, Marian Saastad Ottesen, Bernhard
Arnø, Ole Johan Skjelbred, Mari Haugen Smistad,
Julie Støp Husby, Ågot Sendstad, Marika Enstad,

Trine Wiggen, Mari Strand Ferstad, Isabel
Beth Tøming, Mari Maurstad, Henriette Marø,
Hanna-Maria Grønneberg, Kjærland Moe, Trond
Espen Seim, Anne Krigsvoll, Liv Bernhaft Osa,
Selome Emnetu, Rebekka Jynge, Håkon Ramstad,
Nils Johnson, Peter Andreas Hjeltnes Moseng,
Lily Sæther Landro, Sigrid Høyser Indregard, Lotte
Haug-Onsaker, Tale Haugen Sørli, Vinja Stensrud,
Ninni Spone, Hennie Horn-Hynne, Ole Opsal
Stavrum og Ottar Johnson. **Orkester:** Per Christian
Revholt, Arild Stav, Nils Jansen, Staffan W.
Olsson, Svein Erik Martinsen Ånestad, Jan Olav
Renvåg, Audun Ellingsen, Hermund Nygård, Erik
Jøklung og Ket Iren Lødmel.

Norgespremiere 20. oktober 2018
Antall forestillinger: 55
Antall publikummere: 36 526

EN HANDELS- REISENDES DØD

Én drøm, fire offer

Av Arthur Miller.

Oversatt av Michael Evans.

Regissør: Trond Espen Seim. **Scenograf og kostymedesigner:** Olav Myrtned. **Komponist:** Gaute Tønder og Olav Waastad. **Lysdesigner:** Øyvind Wangensteen. **Maskør:** Wibke Schuler. **Dramaturg:** Olav Torbjørn Skare. **Regiassistent:** Jan Sælid. **Produsent:** Kirsti Holm-Glad. **Medvirkende:** Atle Antonsen, Laila Goody, Jan Sælid, Olav Waastad, Espen Alknes, Tone Mostrøm, Anders Mordal, Luka Zivkovic Tønder, Gustav Goody-Eide, Frida Haug-Onsaker, Ingeborg Aida Jonassen, Claudia Puente Tellefsen og Johanna Goody-Eide.

Premiere 20. januar 2018

Antall forestillinger: 39

Antall publikummere: 21 734

1 frokostmøte
123 publikummere

3 salonger
230 publikummere

5 introer
357 publikummere

2 på scenekanten
50 publikummere

Laila Goody (...) balanserer ganske suverent mellom trøst og trassighet (...) her kan vi virkelig snakke om energifelt!

VG

Suksessen fortsatte

VERDILØSE MENN

Red igjen i anledning
10-årsjubileet for forestillingen

Tiårets beste oppsetning

VG

Av Christopher Nielsen.

Musikk av Joachim Nielsen.

Regissør og scenograf: Anders T. Andersen. **Kostymedesigner:** Cathrine Engehagen Bråthen. **Lysdesigner:** Ole Christian Rønningen. **Koreograf:** Jostein Kirkeby-Garstad. **Musikk-innstudering:** Per Christian Revholt. **Maskør:** Fie Baro. **Dramaturg:** Olav Torbjørn Skare.

Produsent: Kirsti Holm-Glad. **Medvirkende:** Jan Sælid, Gard B. Eidsvold, Kim Sørensen, Per Egil Aske, Finn Schau og Marte Engebriksen.

Valentourettes: Petter Pogo, Runar «Kula» Johannessen og Petter Baarli.

Nypremieren 11. mai 2018

Antall forestillinger: 17

Antall publikummere: 12 225

1 intro
249 publikummere

ENGLER I AMERIKA

Et storslått amerikansk epos i to deler:
Tusenårsriket nærmer seg og *Perestrojka*

” Himmelsk! Herlighet! Nationaltheatrets *Engler i Amerika* fortjener et dryss av superlativer.

NRK

Av Tony Kushner.

Oversatt av Svein Sturla Hungnes.

Regissør: Marit Moum Aune. Scenograf og kostymedesigner: Bård Lie Thorbjørnsen.

Komponist: Nils Petter Molvær. Lysdesigner: Kristin Bredal. Lyddesigner: Erik Hedin.

Maskør- og parykkmaker: Nina König og Terje Røsjø. Dramaturg: Njål Helge Mjøs og Hege Randi Tørresen. Produsent: Grethe Henden. Medvirkende: Terje Strømdahl, Nils Golberg Mulvik, Hanne Skille Reitan, Bartek Kaminski, Hermann Sabado, Ågot Sendstad, Modou Bah og Trine Wiggen.

Premiere 10. mars 2018

Antall forestillinger: 47

Antall publikummere: 20 004

3 frokostmøter
402 publikummere

6 salonger
717 publikummere

5 introer
314 publikummere

Heddaprisen 2018

Vinner

Hermann Sabado
BESTE MANNLIGE
HOVEDROLLE

Vinner

Ågot Sendstad
BESTE KVINNELIGE
MEDSPILLER

Nominert

Marit Moum Aune
BESTE REGI

Nominert

Engler i Amerika
ÅRETS
FORESTILLING

KRITIKERPRISEN

Nominert

Skuespillerensemblet i
Engler i Amerika

Å strekke seg mot teatrets himmel

Den monumentale maratonforestillingen *Engler i Amerika* var et stort felles løft for teatret, hvor alle avdelinger strakk seg ekstra langt for å gi publikum en storslått og viktig opplevelse.

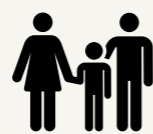
47

forestillinger

7 t. 26 m.

inkl. pauser

20 004

publikummere

5

introduksjoner

7

salonger

3

frokostmøter

18
74

EKSTERNE KONSULENTER FRA ULIKE FAGMILJØER

ANSATTE DIREKTE INVOLVERT I PRODUKSJONEN

Dramaturger
Flyveteknikere
Formidlingsansvarlig
Følgespotkjørere
Informasjonsansvarlig
Inspisienter
Komponist
Loftsmestre
Lyddesigner
Lydmestre

Lysbordoperatører
Lysdesignerassistenter
Lysdesigner
Lysmester
Lysteknikere
Markedsansvarlig
Maske- og parykkansvarlige
Maskører og parykkmakere
Myggteknikere
Oversetter

Produksjonsansvarlig for kostymer
Produksjonsansvarlige for englevinger
Produsent
Programansvarlig
Påkledere
Regissør
Rekvisitører
Scenemestere

Sceneteknikere
Scenograf og kostymedesigner
Skuespillere
Stempepedagog
Sufflører
Teknisk produsent
Tilskjærere

50

sceneskift

1056

porsjoner pulled chicken

1141

porsjoner indisk daal

800

små, ekte fjær

46

løsneser

400

lange andefjær

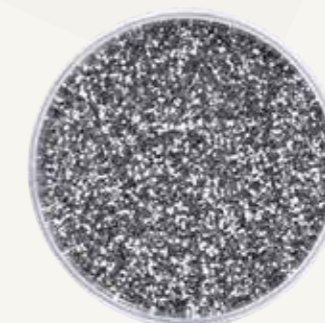
1500

hvite sugerør

500

prøvetimer

365

dager etter siste forestilling er det fortsatt glitter på Bakscenen

En på alle måter monumental opplevelse. (...) *Engler i Amerika* er en triumf.

DAGBLADET

Imponerende storverk om Amerika (...) vel verdt ein Oslo-tur

STAVANGER AFTENBLAD

... noe av det vakreste jeg har sett på en teaterscene

TEATERUNGDOM.NO

Engler i Amerika strekker seg mot teaterets og virkelighetens himmel, med lysende stjerner i alle roller.

AFTENPOSTEN.

CYRANO

Nesevis tragikomedie

” Forfriskende annerledes.
VÅRT LAND

 1 frokostmøte
236 publikummere

 1 salong
55 publikummere

 1 intro
51 publikummere

Av Edmund Rostand.
Oversatt av Olav Torbjørn Skare.
Bearbejdet av Kjetil Bang-Hansen.

Regissør: Kjetil Bang-Hansen. Scenograf: John-Kristian Alsaker. Kostymedesigner: Ingrid Nylander.
Musikalsk ansvarlig: Simon Revholt. Lysdesigner: Øyvind Wangensteen. Koreografi: Kristian Støvind.
Maskør: Ruth Haraldsdottir Norvik. Dramaturg: Olav Torbjørn Skare. Regiassistent: Øystein Ytterstad.

Produsent: Kirsti Holm-Glad. Medvirkende: Bjarne Hjelmeland, Andrea Bræin Hovig, Kristian Støvind, Lasse Lindtner, Bjørn Skagestad, Kim Haugen, Nils Johnson, Elias Holmen Sørensen, Nils Golberg Mulvik, Ingjerd Egeberg, Anne Krigsvoll, Peter Østergaard, Fredrik Skogsrud, Thomas Joramo Sikkeland og Tom Krane Vikestad.

Premiere 24. november 2018
Antall forestillinger: 11
Antall publikummere: 4 742

Ibsenfestivalen

BYGGMESTER SOLNESS

Offer på kunstens alter

” Stéphane Braunschweig har – sammen med eminente skuespillere – skapt en psykologisk *Byggmester Solness* som virker forfriskende i en tid hvor man så ofte ser ut til å tro at man må finne på noe for å «aktualisere» Ibsen.

SHAKESPEARETIDSSKRIFET

 3 frokostmøter
489 publikummere

 2 salong
496 publikummere

Av Henrik Ibsen

Regissør og scenograf: Stéphane Braunschweig.
Samarbeidende scenograf: Alexandre de Dardel.
Kostymedesigner: Katja Ebbel Fredriksen.
Lysdesigner: Marion Hewlett. Maskør: Ruth Haraldsdottir Norvik. Dramaturg: Olav Torbjørn

Skare. Produsent: Kirsti Holm-Glad. Medvirkende: Mads Ousdal, Giske Armand, Mariann Hole, Rebekka Jynge, Lasse Lindtner, Bjørn Skagestad og Mikkel Bratt Silset.

Premiere 8. september 2018
Antall forestillinger: 32
Antall publikummere: 18 223

17. MAI MATINE 2018

Uformell og høytidsstemt
17. mai-feiring.

Regissør: Ellen Horn. **Musikalsk ansvarlig:** Per Christian Revholt. **Lysdesigner:** Martin Peck. **Dramaturg:** Olav Torbjørn Skare. **Scenografi-assistent:** Michael Mycielski. **Produsent:** Grethe Henden. Tekstbidrag av Jørgen Mehren. **Medvirkende:** Mari Maurstad, Per Christian Ellefsen, Lena Kristin Ellingsen, Ine Jansen, Frøydis Armand, Espen Skjønberg, Hanne Tømte og Jon-Roar Bjørkvold. Dansere fra Bjerke Danserevy. **Orkester:** Per Christian Revholt,

Arild Stav, Karoline Rosalie Broosch, Marius Røe Nævik, Stig-Ove Ose, Jan-Øyvind Grung Sture, Jo Fougner Skaansar, Almir Meskovic, Siv Øyunn Kjenstad. **Camarata Laranjeiras:** Tiago Cosmo da Silva, Adriel Kelcio da Silva, Franciny Dark da Silva, Ivson Gouveia dos Santos, Vitor Virtuoso Mendes, Luana Lindner, Soraya Vieira da Silva, Laura Skrutzki, Kelvin Kelcio da Silva, Kely Cristina Conceição Pinheiro, Gibran Oswalinho Moraes, Daniel Lucas da Silva,

Vinicius Jardim Alves, Evyenia Taynara Sales dos Santos, Gabriel Macedo Vailant, Ighor Albuquerque da Silva. **Oslo Strings:** Ragnhild Lien, Isa Caroline Holmesland, Helena Maria Falk Botolfsen, Lise Voldsdal, Kaja Fjellberg Pettersen og Inga Margrethe Aas.

17. mai 2018
Antall forestillinger: 1
Antall publikummere: 207

Suksessen fortsatte

FORTROLIGE SAMTALER

Den ukjente
Bergman.

1 salong
190 publikummere

Følelseladd teater
DAGBLADET

Av Ingmar Bergman. I en
versjon for scenen av Liv
Ullmann. Oversatt av Tom
Remlov.

Regissør: Liv Ullmann. **Scenograf:** Milja Salovaara. **Kostymedesigner:** Ingrid Nylander. **Lysdesigner:** Nick Schlieper. **Lyddesigner:** Nils Wingrei. **Maskør:** Ruth Haraldsdottir Norvik. **Regiassistent:** Einar Bjørge. **Produsent:** Kirsti Holm-Glad og Rebecca Mathisen. **Medvirkende:** Marte Engebriksen, Mattis Herman Nyquist, Anneke von der Lippe, Bjørn Skagestad, Liv Bernhoft Osa, Morten Svartveit og Kari Simonsen.

Nypremieren 12. januar 2018
Antall forestillinger: 10
Antall publikummere: 5 597

I samarbeid med Riksteatret.

Suksessen fortsatte

REISEN TIL JULESTJERNEN

En forestilling som byr på magisk kraft (...)
det er storslått, sentimentalt, jordnært, og
morsomt.

VG

Av Sverre Brandt.
Komponist: Johan Halvorsen.

Regissør: Kjersti Horn. **Scenograf og kosty-
medesigner:** Katja Ebbel Frederiksen. **Lysdesigner:**
Øyvind Wangersteen. **Koreografer:** Birgitte og
Mikkel Olsenlund. **Koreografiassistent:** Kaja
Slotnæs. **Musikalsk ledelse og arrangementer:**
Per Christian Revholt. **Maskør:** Ruth Haraldsdottir
Norvik og Nina König. **Dramaturg:** Hege Randi
Tørresen. **Produsent:** Maren K. Onsaker. **Medvirkende:** Selome Emnetu, Hanne Skille
Reitan, Kingsford Siayor, Espen Alknes, Herbert
Nordrum, Robert Skjærstad, Per Christian Ellef-
sen, Tarjei Westby, Jonas Strand Gravli, John
Emil Jørgensrud, Olav Waastad, Kristin Grue,
Ingjerd Egeberg, Kjersti Botn Sandal, Mari
Maurstad, Iselin Shumba, Ellen Horn, Nasrin
Khusrawi, Kikki Stormo, Birgitte Larsen og Espen
Bråten Kristoffersen. **Orkester:** Orkesterledelse:
Per Christian Revholt. Fløyte: Ingrid Holmen /

Marit Steinum. Klarinett: Hans Christian Bræin/
Rolf Steinar Borch. Fagott: Eline Solum Gran /
Ingrid Åhlander. Horn / Trompet: Bjørge Bøe. 1.
fiolin: Sara Øvinge / Guro Asheim / Liv Hilde
Klokk / Emilie Liedsheim. 2. fiolin: Magnus
Boye Hansen / Theodor Thornhill / Sidsel
Scheen / Vebjørn Stuksrud / Silje Bagge.
Bratsj: Bendik Foss / Stig-Ove Ose / Marius
Røe Nævik. Cello: Frida Fredrikke Waaler
Wærvågen / Kaja Fjellberg Pettersen / Jan
Clemens Carlsen / Tove Erikstad. Bass: Nikolai
Matthews / Mathias Valseth / Inga Aas.
Slagverk: Morten Belstad. Piano / Keyboard:
Ket Iren Lødemel. **Barna fra laget GULL:** Matias
Karlsen Bache, Teodor Barsnes-Simonsen, Aliyah
Eline Clarke, Henrik Elgborn, Ronja Flaaten
Steen, Kristiane Gausdal Mærli, Hedda Farnes
Grjøtheim, Frida Farnes Grjøtheim, Peter
Andreas Hjeltnes Moseng, Ola Helstad, Nomi
Maria Holter-Norderhaug, Sara Hågensen,
Maren Jenssen, Mina Malthe-Sørensen, Jonas

Molvig, Leona Nessa Orten, Helvig Paus, Anna
Alpana Tvedt, Luca Verde, Tiril Vigren, Oskar
Vigren, Alvide Woxholt-Wetten, Manuela
Ørnhøi, Isac Klouman Åsland. **Barna fra laget
GLITTER:** Emilie Bondy, Helene Bondy, Sondre
Bringager, Maria Celina Børnich, Maren
Cappelen, Bastian Eggum Huuse, Albertine
Engelstad, Celine Berge Foy, Emma Geelmuyden,
Sofia Patience Helle Østerlund, Stefani
Nathasha Gunasekara, Bobo Solan Hedin,
Stella Holter Lowery, Molly Horn, Katherina
Horup, Sigurd Jongers, Eskil Melar-Østlie, Lilo
Olsenlund, Bernhard Rynning, Helene Jin
Røysland, Hedvig Vandvik, Karin Wang Brustad,
Ida Eline Wøien, Liam Solbjerg. **Barnepassere:**
Vanessa Storm og Caroline Lillaas.

Premiere: 21. oktober 2017
Antall forestillinger i 2018: 4
Antall publikummere: 1 739

240
forestillinger

200+
seter

45 480
publikummere

96 %
belegg

Amfiscenen

Amfiscenen er mer intim og moderne enn Hovedscenen, og er like gjerne arena for klassikere som for samtidsdramatikk. Her opplever du både små og store ensembler.

Amfiscenen, som holder til i fjerde etasje i teatrets hovedhus, åpnet i 1963. Det var første gang et norsk teater åpnet en scene innenfor selve teaterbygningen. Også på Amfiscenen spiller teatret repertoar, med flere forestillinger som alternerer.

GRATULERER

Ny tabukomedie om det å være god nok akkurat som du er, selv om du er ganske ræva.

Av Else Kåss Furuseth

Regissør: Arvid Ones. **Scenograf:** Gjermund Andresen. **Kostymedesigner:** Syco. **Lysdesigner:** Ida Klevstul Burdal. **Maskør:** Eva Sharp. **Produsent:** Maren Onsaker og Karina Aase. **Medvirkende:** Else Kåss Furuseth

Urpremiere 12. januar 2018
Antall forestillinger: 72
Antall publikummere: 14 392

I samarbeid med Feelgood.

 1 salong
214 publikummere

(...) rå og sår humor, og en selvironisk innsikt som utløser alt fra humrøyeblikk til lattereksplosjoner

AFTENPOSTEN

★
Mental Helses
**ÅPENHETS-
PRIS**

★
**ÅRETS
NAVN**
i VG

★
Astrid
Gunnestads
MINNEPRIS

PERSONER, STEDER OG TING

En farlig cocktail av
løgner, roller og rus

Alle, både unge og
eldre, bør gå og se
forestillingen.

VÅRT OSLO

Av Duncan Macmillan.
Oversatt av Agnes Banach.

Regissør: Gísli Örn Gardarsson. **Scenograf:** Bórkur Jónsson. **Komponist og lyddesigner:** Gaute Tønder og Frode Jacobsen. **Kostymedesigner:** Katja Ebbel Fredrikson. **Lysdesigner:** Tórdur Orrí Pétursson. **Maskør:** Ruth Haraldsdóttir Norvik. **Dramaturg:** Olav Torbjørn Skare. **Produsent:** Maren Onsaker og Kristin Fladmoe Wolmer. **Medvirkende:** Ine Jansen, Anneke von der Lippe, Per Egil Aske, Erland Bakker, Eindride Eidsvold, Mattis Herman Nyquist, Bernhard Arnø, Anne Krigsvoll og Gísli Örn Gardarsson.

Norgespremiere 10. februar 2018
Antall forestillinger: 31
Antall publikummere: 7 634

Heddaprisen 2018

Nominert
Anne Krigsvoll
**BESTE KVINNELIGE
MEDSPILLER**

3 salonger
360 publikummere

BEGJÆR UNDER ALMENE

Besettende kjærlighet i
knusende arveoppgjør

” Siv Øyunn Kjenstad må berømmes for det flotte
musikalske følget hun har skapt til denne forestillingen.
DAGSAMSEEN

Av Eugene O'Neill.
Oversatt av Ole Johan Skjellbred.
Bearbeidet av Victoria Meirik.

Regissør: Victoria Meirik. **Scenograf:** Suzanne Münzner. **Kostymedesigner:** Alva Brosten.
Komponist og musikalsk ansvarlig: Siv Øyunn Kjenstad. **Lysdesigner:** Ingrid Tønder.

Maskedesign: Wibke Schuler. **Dramaturg:** Hege Randi Tørresen. **Produsent:** David Parrish.
Medvirkende: Øystein Røger, Marian Saastad Ottesen, Henrik Rafaelsen, Erland Bakker, Ravdeep Singh Bajwa og Siv Øyunn Kjenstad.

Premiere 8. mai 2018
Antall forestillinger: 13
Antall publikummere: 1 731

2 salonger
141 publikummere

2 introer
72 publikummere

TARJEI

Bli hvis du kan, reis
hvis du må

” John Emil Jørgensrud spiller en Tarjei med sprengende smerte (...) Leiko Fuseyas scenografi er meningsbærende til det helt spesielle (...) et troverdig bilde av skakkjørt sorg.

NRK

Av Helga Flatland.
Dramatisert av Tyra Tønnessen.

Regissør: Tyra Tønnessen. Scenograf og kostymedesigner: Leiko Fuseya. Komponist: Andreas Utnem. Lydsdesigner: Øyvind Wangensteen. Maskør: Marianne Hommo. Dramaturg: Njål Helge Mjøs. Produsent: Kirsti Holm-Glad. Medvirkende: Liv Bernhoft Osa, Nils Johnson, Kjersti Tveterås, John Emil Jørgensrud, Mikkel Bratt Silset, Tone Danielsen og Olavus Frostad Udbye.

Urpremiere 17. mars 2018
Antall forestillinger: 30
Antall publikummere: 5 529

1 salong
214 publikummere

Ibsenfestivalen

ARBEIDSTITTEL: SAVNET FELLESSKAP

Kom til Amfiscenen!
Vi graver tunneler!

” «... skuespillernes eksepsjonelt gode komiske timing gjør at latteren hele tiden velter frem.

MORGENBLADET

1 salong
141 publikummere

Av Jonas Corell Petersen.

Regissør: Jonas Corell Petersen Scenograf: Nia Damerell. Kostymedesigner: Ane Aasheim. Komponist: Gaute Tønder. Lydsdesigner: Øyvind Wangensteen. Lyddesigner: Gaute Tønder. Maskør: Camilla Brandslett. Dramaturg: Kristian Lykkeslet Strømskag. Produsent: David Parrish.

Medvirkende: Ole Johan Skjelbred, Olav Waastad, Andrine Sæther og Tone Mostrøm.

Urpremiere 12. september 2018
Antall forestillinger: 22
Antall publikummere: 3 103

Utviklet med støtte fra Dramatikkens hus.

KUNSTEN Å SPØRRE

– eller reisen til det sonore landet

1 salong
88 publikummere

2 introer
123 publikummere

” En teaterlek med popkulturelle referanser, presist skuespill og aktualiserende regigrep

AFTENPOSTEN

Av Peter Handke.
Oversatt av Elisabeth Beanca.
Halvorsen. Bearbeidet av
Melanie Mederlind.

Regissør: Melanie Mederlind.
Scenograf og kostymedesigner: Katrin Nottrodt. **Komponist og musikalsk ansvarlig:** Simon Revholt.
Lysdesigner: Norunn Standal.
Koreograf: Miriam Hansen Troøyen.
Maskør: Wibke Schuler. **Dramaturg:** Mari Vatne Kjeldstadli. **Produsent:** Grethe Henden. **Medvirkende:** Henrik Rafaelsen, Espen Reboli Bjerke, Petronella Barker, Olav Waastad, Mari Strand Ferstad, Per Christian Ellefsen, Mari Maurstad og Miriam Hansen Troøyen.

Skandinaviapremiere 18. oktober 2018
Antall forestillinger: 16
Antall publikummere: 2 544

Suksessen fortsatte

LILLE EYOLF

Det usynlige barnet

Av Henrik Ibsen.

Regissør: Sofia Jupither. **Scenograf:** Erlend Birkeland. **Kostymedesigner:** Ellen Dæhli Ystehede. **Lysdesigner:** Magnus Mikaelson. **Maskør:** Ruth Haraldsdottir Norvik. **Dramaturg:** Mari Vatne Kjeldstadli. **Produsent:** Runi Sveen. **Medvirkende:** Pia Tjelta, Kåre Conradi, Ine Jansen, John Emil Jørgensrud, Andrine Sæther, Sebastian Sørli Lamb og Petter Blom-Hellum.

Nyremiere: 29. august 2017
Antall forestillinger i 2018: 13
Antall publikummere: 2 571

1 frokostmøte
165 publikummere

1 salong
250 publikummere

” Pia Tjelta gjør en rolle som viser at Nationaltheatret sitter på en skuespillers vekt i rent gull.

DAGSAVISEN

INTERNASJONAL
SUKSESS:
GJESTESPILTE I
SIBIU OG LONDON

Suksessen fortsatte

JULEMIDDAG

Slekt skal følge
slekters gang

” En fest av en forestilling

DAGBLADET

Nedskrevet av Tyra Tønnessen for
Nationaltheatret i 2014. Oversatt til
stavangersk av Rolf Kristian Larsen.
Inspirert av Thornton Wilders *The Long*
Christmas Dinner og av private jule-
historier fra Kathrine T. Johansen, Anja
B. Bjørnstad, Renate H. Reinsve, Kamilla

G. Hartvig, Hadle L. Reisæter, Rolf K.
Larsen, Benjamin F. Helstad, Endre
S. Ellefsen, Elias H. Sørensen og Tyra
Tønnessen selv.

Regissør: Tyra Tønnessen. **Scenograf og kosty-**
designer: Dagny Drage Kleiva. **Koreografi:** Tor
Ivar Hagen. Lysdesigner: Øyvind Wangensteen.
Maskedesigner: Ruth Haraldsdottir Norvik og

Marianne Hommo. Dramaturg: Kristian Lykkeslet

Strømskag. Produsent: Runi Sveen og Margrethe

Aaby. Medvirkende: Ågot Sendstad, Per Frisch,

John Emil Jørgensrud, Kathrine Thorborg Johansen,

Kjersti Tveterås, Marte Engebriksen, Kim S. Falck-

Jørgensen, Hermann Sabado og Nils Golberg Mulvik.

Gjenopptagelse 16. november 2018
Antall forestillinger: 28
Antall publikummere: 5 557

26
forestillinger

60
seter

1 570
publikummere

99 %
belegg

Malersalen

Malersalen er teatrets nyeste scene, og har siden 1983 vært brukt som spillelokale med ujevne mellomrom.

Som navnet antyder, dreier det seg om teatrets gamle malersal, som ble frigjort da teatret flyttet en del av verkstedene ut av hovedbygningen. Malersalen har de siste årene vært en av Nationaltheatrets viktigste arenaer for ny norsk dramatik. Det intime rommet har ca. 60 sitteplasser og egner seg også til kunstnerportretter, lyrikkprogrammer og applesninger.

Ibsenfestivalen

HÆRMENNENE PÅ HELGELAND

Forviktlingsdrama, familie-
tragedie og feministisk kampskrift

Overbevisende crazykomedie (...)
en fest av en forestilling.

AFTENPOSTEN

 1 salong
250 publikummere

Av Henrik Ibsen.
Bearbeidet av Eline Arbo.

Regissør: Eline Arbo. **Scenograf:** Olav Myrtvedt.
Kostymedesigner: Alva Brosten. **Lysdesigner:**
Agnethe Tellefsen. **Maskør:** Nina König. **Dramaturg:**
Hege Randi Tørresen. **Produsent:** Maren Onsaker.

Medvirkende: Kjersti Tveterås, Erland Bakker,
Bernhard Arnø, Heidi Goldmann, Anders Mordal
og Modou Bah.

Premiere 10. september 2018
Antall forestillinger: 23
Antall publikummere: 1 398

108
forestillinger

130-200
seter

13 652
publikummere

73 %
belegg

Torshov

Nationaltheatret flyttet inn i de gamle biblioteklokalene i Soria Moria-bygget på Torshov i 1977. Siden den gang har Nationaltheatret på Torshov vært en av Norges mest profilerte teaterscener.

Teatret har vært gjenstand for både kunstnerisk, politisk og økonomisk turbulens, men har hele tiden vært et sted der skuespillerne har kunnet prøve ut nye kunstneriske uttrykk og nye organisasjonsformer – og dermed har de trukket nye publikumsgrupper til teatret.

Ibsenfestivalen

HEDDA GABLER

Hva gjør vi fordi vi tror vi må?

Intenst, intimt og nært.
VG

 1 salong
250 publikummere

Av Henrik Ibsen.
Bearbeidet av Mari Vatne
Kjeldstadli.

Regissør: Sofia Jupither. **Scenograf:** Erlend Birkeland.
Kostymedesigner: Ellen Ystehede. **Lysdesigner:**
Phillip Bøe Isaksen. **Maskør:** Wibke Schuler.
Dramaturg: Mari Vatne Kjeldstadli. **Produsent:**

Grethe Henden. **Medvirkende:** Kjersti Botn Sandal,
Hermann Sabado, Trond Espen Seim, Marika
Enstad, Hanna-Maria Grønneberg og Benjamin
Helstad.

Premiere 11. september 2018
Antall forestillinger: 45
Antall publikummere: 7 735

UFO-BYGDA

Der det er lys, er det liv?

” ... et intimt, magisk og underlig møte med Hessdalsfenomenet.
ARBEIDETS RETT

1 salong
65 publikummere

Av Øystein Stene i samarbeid med
Sci-fi på Torshov.

Regissør og scenograf: Øystein Stene. Lysdesigner: Phillip Bøe Isaksen. Lyddesigner: Magnus Dahle Larssen. Videodesigner: Torbjørn Ljunggren. Maskedesigner: Terje Røsjø og Steinar Kaarstein. Dramaturg: Mari Vatne Kjeldstadli. Koreografisk

assistanse: Kristina Sæterp. Produsent: Ba Clemetsen. Medvirkende: Janne Heltberg, Håkon Ramstad, Herman Bernhoft og Ingjerd Egeberg.

Urpremiere 26. januar 2018
Antall forestillinger: 31
Antall publikummere: 2 865

ANIARA

Hvor lang er en evighet?

” ... helstøpt og poetisk forestilling.
SCENEKUNST.NO

1 frokostmøte
90 publikummere

1 salong
60 publikummere

Av Harry Martinson.
Oversatt av Espen Stueland
og Johann Grip.

Regissør: Tatu Hämäläinen. Scenograf, kostymedesigner og lysdesigner: Chrisander Brun. Komponist: Ingvild Langgård. Maskør: Ida Kristine Høgbakk. Dramaturg: Mari Vatne Kjeldstadli og Tora von Platen. Produsent: David Parrish. Medvirkende: Ellen Horn, Birgitte Larsen, Håkon Ramstad og Herman Bernhoft.

Premiere 19. april 2018
Antall forestillinger: 16
Antall publikummere: 1 239

Suksessen fortsatte

NILS KLIMS REISE TIL UNDERVERDEN

Hvem er vi når alt er opp ned?

” Knallgodt familieteater
KLASSEKAMPEN

1 barnespesial
72 publikummere

Fritt etter Ludvig Holberg.
Bearbejdet av Lars Erik Holter
og Sci-fi på Torshov.

Regissør: Lars Erik Holter. Scenograf: Mone Rustøy. Kostymedesigner: Kathrine Tolo. Assistent for kostymedesigner: Thalia Steffensen. Lysdesigner: Phillip Bøe Isaksen. Lyddesigner: Magnus Dahle Larssen. Videodesigner: Torbjørn Ljunggren. Maskør: Terje Røsjø. Dramaturg: Olav Torbjørn Skare. Produsent: Ba Clemetsen. Medvirkende: Herman Bernhoft, Jonas Strand Gravli, Håkon Ramstad, Janne Heltberg og Marika Enstad.

Urpremiere: 5. september 2017
Antall forestillinger i 2018: 16
Antall publikummere: 1 813

1
forestilling

76
publikummere

100 %
belegg

Bakscenen

En intim og høyt verdsatt arenascene.

Bakscenen er egentlig en lagringsplass for kulisser, bak teatrets Hovedscene. Tidvis blir dette arealet også brukt som spillelokale. Bakscenen brukes gjerne som arenascene, der publikum sitter på alle sider – og har en helt egen, intim stemning – som er høyt verdsatt blant både kunstnere og publikum. Inngangen er fra Nationaltheatret stasjon.

Suksessen fortsatte

KIRSEBÆR- HAGEN

En æra står for fall

Nakent og meningsfylt i
Anton Tsjekhovs ånd.

VG

Heddaprisen 2018

Nominert
Bjørn Floberg
**BESTE MANNLIGE
MEDSPILLER**

Av Anton Tsjekhov.

Oversatt av Kjell Helgheim.

Bearbeidet av Mari Vatne Kjeldstadli.

Regissør: Hanne Tømte. **Scenograf og kostyme-
designer:** Nora Furuholmen. **Lysdesigner:** Øyvind
Wangenstein. **Maskør:** Hege Ramstad. **Dramaturg:**
Oda Radoor. **Produsent:** Kirsti Holm-Glad.

Medvirkende: Giske Armand, Hanne Skille Reitan,
Bjørn Floberg, Trond Espen Seim, Emil Johnsen, Per
Frisch, Laila Goody, Robert Skjærstad, Espen
Skjønberg / Per Tofte, Heidi Goldmann, Kikki
Stormo og Gorm Grømer.

Premiere: 23. september 2017

Antall forestillinger i 2018: 1

Antall publikummere: 76

Andre scener og gjestespill

Fordi Nationaltheatret ønsker å nå ut til et størst mulig publikum, spiller vi forestillinger rundt i landet, ofte i samarbeid med Riksteatret.

Vi presenterer gjestespill både på norske og internasjonale scener. Men også i hovedstaden spiller vi på scener utenfor huset – fordi vårt eget teaterbygg er for lite.

Heddadagene 2018

0+0=4

Norgeshistoriens
groveste justismord

Skal jeg trekke frem et kulturhøydepunkt fra 2013, må det bli *0+0=4*.

KLASSEKAMPEN

Av Thomas Bye og
Aslak Moe.

Regissør: Aslak Moe. Produsent:
David Parrish. Medvirkende: Thomas
Bye.

Spilt 15. juni 2018 på Amfiscenen
Antall forestillinger: 2
Antall publikummere: 314

Gjestespill fra Teater Ibsen.
Produsert av Sogn og Fjordane Teater.

Heddadagene 2018

ORLANDO

Rogaland Teaters
storsuksess endelig
i Oslo

En sjelden visuell opplevelse
DAGSAVISEN

1 salong
173 publikummere

Av Virginia Woolf. Bearbeidet av Sigrid
Strøm Reibo og Njål Helge Mjøs.

Regissør: Sigrid Strøm Reibo. Komponist: Simon
Revholt. Scenograf og kostymedesigner: Olav
Myrvedt. Lysdesigner: Haakon Espeland.
Videodesigner: Boya Bæckman. Koreograf: Oleg
Glusjkov. Masker: Jill Tonje Holter. Kostymepatnering
og accessoir: Kjell Nordström. Dramaturg: Njål
Helge Mjøs. Produsent: David Parrish.

Medvirkende: Nina Ellen Ødegård, Even Stormoen,
Anders Dale, Øystein Martinsen, Mari Strand
Ferstad, Cassandra Loo og Ole Willy Falkhaugen.
Musiker, DJ og komponist: Trygve Stakkeland.

Spilt 13. og 14. juni 2018 på Hovedscenen
Antall forestillinger: 3
Antall publikummere: 2 127

Gjestespill fra Rogaland Teater

Heddadagene 2018

RADIOTEATRET: SOLVEIGS 2. SANG

Radioteatret inntar
Nationaltheatret

Av Malmfrid Hovsveen Hallum.

Regissør: Mathias Calmeyer. **Musikk av:** Sindre Holvedt og Jane Kelly. **Lyddesign:** Erki Halvorsen, Nils Jakob Langvik og Geoff Miles. **Dramaturg:** Gunhild Nymoen. **Produsent:** Øystein Kjennerud og David Parrish.

Spilt 16. juni 2018 på Amfiscenen
Antall forestillinger: 1
Antall publikummere: 33

Produsert av Radioteatret

Heddadagene 2018

RADIOTEATRET: DEN ELSKEDE

Radioteatret inntar
Nationaltheatret

Av Kristofer Blindheim
Grønskag.

Regissør: Maren E. Bjørseth. **Lyddesigner:** Hilde Rolfsnes. **Dramaturg:** Gunhild Nymoen. **Produsent:** Pål O. Nissen og David Parrish.

Spilt 16. juni 2018 på Amfiscenen
Antall forestillinger: 1
Antall publikummere: 24

Produsert av Radioteatret

Heddadagene 2018

NORA-NATT

Vi hyller Nora med ny
dramatikk og drikker
driker på stranda

Av Dramatikkens hus i sam-
arbeid med Nationaltheatret.

Lesning av *Langsang* av Aina Villanger. **Skuespillere:** Petronella Barker, Selome Emnetu, Kjersti Tveterås og Tone Danielsen. **Regissør:** Mari Kjeldstadli og Selome Emnetu.

Lesning av *Våkenatt* av M. H. Hallum. Teksten er skrevet med referanse til Henrik Ibsen og August Bebel's *Die Frau un der Sozialismus*. **Skuespillere:** Valborg Frøysnes. **Regissør:** Mari Kjeldstadli.

Spilt 16. juni 2018 på Dramatikkens Hus
Antall forestillinger: 1

UTEN NAVN

Å miste sine nærmeste

Nesten så en burde vurdere seerplikt.
FREDRIKSTAD BLAD

Av Fredrik Høyer og Mattis Herman
Nyquist.

Regissør: Mattis Herman Nyquist. **Komponist:** Gaute Tønder. **Scenograf og lyddesigner:** Øyvind Wangensteen. **Kostymedesigner:** Alva Brosten. **Medvirkende:** Anne Marie Ottersen, Gine Cornelia Pedersen, Nils Jørgen Kaalstad og Alfred Ekker Strande.

Oslopremiere 10. desember 2018 på Amfiscenen.
Antall forestillinger: 5
Antall publikummere: 983

Gjestespill presentert av Østfold kulturutvikling og Kulturdråpen i samarbeid med Nationaltheatret.

NESBØ PÅ 90 MINUTTER

Kriminelt morsom
dissekering av Harry
Holes heltedåder

Av og med Liv Guldbrandsen.

Gjestespill på Hovedscenen fra 14.
august 2018
Antall forestillinger: 4
Antall publikummere: 2 442

1 salong
200 publikummere

KNAUSGÅRD PÅ 90 MINUTTER

Én manns kamp har
aldri blitt raskere
avkledd

ÅRETS SKOLE-REVY 2018

Nissenrevyen
2018: Snill

Av Nissenrevyen

Regissør: Aslak Maurstad, Even Torgan og Fanny Vaager. **Koreografer:** Gro Karijord og Mikkel Maanum. **Revisjefører:** Kornelia Skogseth, Pia Sterud-Brownlee, Ingrid Blyverket og Tarjei Sandvik Moe. **Produsent:** Grethe Henden. **Medvirkende:** Alfred Ekker Strande, Anna Hjarne, Hedda Gundersen, Jacob Nasser, Karoline Schau, Kristian Indrebø, Nora Frølich, Sjur Vatne Brean og Tord Kinge. **Band:** Eirik Bang, Magnus Finnanger, Bror Fagerheim, Jørgen Konradsen og Oskar Guthushagen.

Gjestespill på Hovedscenen 11. april 2018
Antall forestillinger: 2
Antall publikummere: 1 389

Presentert i samarbeid med OBOS

LYKKELITEN

Det er aldri barnets skyld

Full av kjærlighet, humor og varme.
FÆDRELANDSVENNEN

Av Rune Andersen og Pål
Mangor Kvammen, med bidrag
av Knut Nærum og Kjetil
Kooyman.

Regissør: Pål Mangor Kvammen. **Musikk:**
Elisabeth Berg. **Medvirkende:** Rune
Andersen.

Oslopremiere 18. august 2018 på
Hovedscenen
Antall forestillinger: 13
Antall publikummere: 7 971

Gjestespill produsert av Kvammen &
Sægrov produksjoner AS, som hadde
urpremiere på Kilden Teater i
Kristiansand 17. januar 2018.

BEYOND HUMAN POWER (OVER EVNE II)

Bjørnson på slovakisk

Av Bjørnstjerne Bjørnson.

Spilt 5. juni 2018 på Hovedscenen.
Antall forestillinger: 1
Antall publikummere: 650

Gjestespill fra Slovak National
Theatre Bratislava i forbindelse med at
Slovakias president var på statsbesøk
i Norge.

19

forestillinger

11 536

publikummere

94 %

belegg

Ibsenfestival gjestespill

Ibsenfestivalen feirer og diskuterer Henrik Ibsens liv og virke, gjennom forestillinger og arrangementer – som alle gir ulike blikk på Norges største dikter, mennesket og samfunnet.

Under Ibsenfestivalen kommer Ibsen hjem igjen – til Nationaltheatret og Oslo, der iscenesettelser av ledende internasjonale teatre og kompanier står på programmet.

PEER GYNT

Av Henrik Ibsen.
Bearbeidet av David Bobée.

Regissør: David Bobée. **Scenograf:** David Bobée og Aurélie Lemaignan. **Dramaturg:** Catherine Dewitt. **Regi-assistent:** Sophie Collet. **Lysdesigner:** Stéphane Babi Aubert. **Lyddesigner:** Jean-Noël Françoise. **Kostymedesigner:** Pascale Barré. **Komponist og musiker:** Butch McKay. **Medvirkende:** Clémence Ardain, Jérôme Bidaux, Pierre Cartonnet, Amira Chebli, Catherine Dewitt, Radouan Leflahi, Thierry Mettetal, Grégori Miège, Marius Mogueiba og Lou Valentini.

Festivalpremiere: 18. september 2018 på Hovedscenen.
Antall forestillinger: 2
Antall publikummere: 1 262

Peer Gynt er produsert av CDN de Normandie-Rouen, Frankrike og er en del av Ibsenfestivalen 2018.

 1 frokostmøte
1 65 publikummere

 1 salong
246 publikummere

 1 intro
126 publikummere

PEER GYNT

Av Henrik Ibsen.

Regissør: Michael Thalmeier. **Scenograf:** Olaf Altmann. **Kostymedesigner:** Michaela Barth. **Lysdesigner:** Michael Gööck. **Videodesigner:** Alexander Du Prel. **Komponist:** Bert Wrede. **Maskører:** Peter Westerberg og Eva Maria Holm. **Medvirkende:** Erik Ehn, Stina Ekblad, Rebecka Hemse, Carl Magnus Dellow, Andreas Rothlin Svensson og Thomas Hanzon.

Festivalpremiere: 12. september 2018 på Hovedscenen

Antall forestillinger: 2

Antall publikummere: 1 474

Produsert av Dramaten i Stockholm

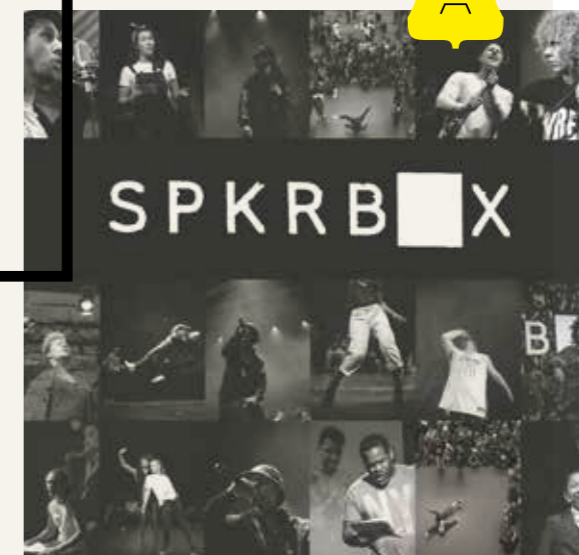
 1 frokostmøte
165 publikummere

 1 salong
246 publikummere

 1 intro
246 publikummere

SPKRBOX

Produsent og regissør: Liv Marie Skaare Baden og Hedda Sandvig. **Konferansier:** Sofia Knudsen Estifanos. **Beatboxer:** Beatur. **Visuell designer:** Ola Erik Blæsterdalen og Emilie Pat. Williams.

RAP VS: IBSEN. **Medvirkende:** Son of Light, Maria «Lotus» Karlsen, Pats Nichols, Andrea Bræin Hovig, Håkon Ramstad og Iselin Shumba. **CYPHER:** **Medvirkende:** Anne Golberg Stavn, Amie Mbye, Ida Louise Sundby, Jens Trinidad, Marlene Skoglund og Michael Niako Lamarre. **DJ Mingle & DJ Helene fra Oh Mama!** **ASFALTPULS:** **Manus:** M. H. Hallum. **Regissør:** Mine Nilay Yalcin. **Produsent:** Ingeborg Anna Wer-geland og Mine Nilay Yalcin. **Tekniker:** Emil Strøm. **Medvirkende:** Junaid Khan, John Magno Guillermo, Hina Zaidi, Jahanger Ali og Taro Vestøl Cooper. Skuespiller Cici Henriksen er festivalsjef.

Spilt 14. september 2018 i

Publikumsfoajeen

Antall forestillinger: 1

Antall publikummere: 149

Produsert av SPKRBOX

DEN INTER-NASJONALE IBSENPRISEN

★ **1 kunstnerportrett**
155 publikummere

Den internasjonale Ibsenprisen 2018 ble delt ut til Christoph Marthaler.

Prisutdeling 14. september 2018

på Hovedscenen

Antall publikummere: 328

FRUEN FRA HAVET

Av Henrik Ibsen.
Bearbejdet av Liv Borg Thorsen.

Regissør: Liv Borg Thorsen **Kreativt team:** Amund Maarud, Kim Edvard Bergseth, Liv Borg Thorsen og Evelyn Rasmussen Osazuwa. **Komponister og tekstforfattere:** Kim Edvard Bergseth og Amund Maarud. **Slampoesi:** Evelyn Rasmussen Osazuwa. **Skulptør** (Ibsen-statue): Nina Sundbye. **Produsert av** Liv Borg Thorsen. **Medvirkende:** Evelyn Rasmussen Osazuwa og Amund Maarud.

Festivalpremiere 14. september 2018

på Malersalen

Antall forestillinger: 3

Antall publikummere: 172

EN FOLKEFIENDE (UN ENEMIGO DEL PUEBLO)

Av Henrik Ibsen.
Bearbejdet av: Bosco Cayo.

Regissør: Nicolás Espinoza og Laurene Lemaitre. **Kunstnerisk lag:** Pablo Mois, Sebastián Pereira, José Manuel Aguirre, Juan Pablo Troncoso, José Miguel Neira, Germán Pinilla, Viviana Nass, Esteban Cerda og Paula Pavez.

Festivalpremiere: 15. september 2018
på [Amfiscenen](#)
Antall forestillinger: 2
Antall publikummere: 387

Produsert av Colectivo Zoológico,
finansiert av FONDART 2014, Ministry
of Culture.

Av Christoph Marthaler, Anna
Viebrock og ensemblet.

Regissør: Christoph Marthaler. **Sceno-
graf og kostymedesigner:** Anna
Viebrock. **Lysdesigner:** Johannes Zotz.
Lyd: Klaus Dobbrick. **Dramaturger:**
Malte Ubenauf og Stefanie Carp.
Medvirkende: Hildegard Alex, Tora
Augustad, Marc Bodnar, Magne
Håvard Brekke, Raphael Clamer,
Bendix Dethleffsen, Altea Garrido,
Olivia Grigolli, Ueli Jäggi, Jürg
Kienberger, Sophie Rois, Ulrich Voß
og Nikola Weisse.

Festivalpremiere: 16. september 2018
på [Hovedscenen](#)
Antall forestillinger: 1
Antall publikummere: 643

Produsert av Volksbühne, Berlin med
vennlig støtte av Ruhrtriennale.

Av Henrik Ibsen.

Regissør: Silvia Rieger. **Scenograf og
kostymedesigner:** Laurent Pellissier.
Medvirkende: Mari Dahl Sæther, Stian
Isaksen, Mathilde Alfrida Jakobsen
Skarpsno, Patrik Asplund Stenseth og
Ola Ottesen.

Festivalpremiere: 17. september 2018
på [Amfiscenen](#)
Antall forestillinger: 1
Antall publikummere: 198

Produsert av Teater Ibsen.

TYNGDE

Ibsenprisen 2018

Vinner
Demian Vitanza
FOR SCENEDIKTET
TYNGDE

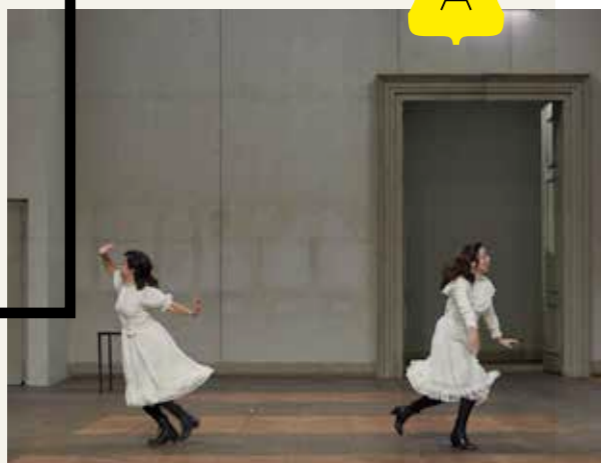

Av Demian Vitanza.

Regissør: Simon K. Boberg.
Komposisjon, lyddesign og musikk:
Nils M. Larsen og Bendik Hovik
Kjeldsberg. **Scenografi og grafisk
materiale:** Minutten (Eirik Sæther).
Lysdesigner: Yasin Gyltepe. **Dramaturg:**
Elin Amundsen Grinaker. **Produsent:**
Ingrid Hansen. **Medvirkende:** Terje
Strømdahl og Oline Flæte Modal Sli.

Premiere: 18. september 2018
på [Amfiscenen](#)
Antall forestillinger: 3
Antall publikummere: 480

KJENTE FØLELSER, BLANDEDE FJES

Av Nicolay Lange-Nielsen.

Medvirkende: Nicolay Lange-Nielsen
og Beathe Gillebo.

Vandreteteater fra: 8. september 2018

Et samarbeidsprosjekt mellom ARTic
Rose Productions, Nationaltheatret,
Ibsenmuseet, Christian Ringnes og Oslo
Kommune. Produsert av ARTic Rose
Productions.

NÅR DEN DØDE VÅGNER

Av Henrik Ibsen.

**Idé, kunstnerisk leder og forestil-
lingskonsept:** Juni Dahr. **Regissør:**
Juni Dahr og Tonje Gotschalksen.
Medvirkende: Juni Dahr, Lars Øyno,
Hauk Heyerdahl, Robert Skjærstad og
Line Verndal.

Festivalpremiere: 11. september 2018
på [Sæterhytten](#)
Antall forestillinger: 3
Antall publikummere: 139

Produsert av Visjoner Teater.

LILLE EYOLF

HEDDA GABLER PÅ SÆTERHYTTEN

1 på scenekanten
27 publikummere

246

arrangementer

29 010

Publikummere

Åpent teater for alle

Formidlingsaktiviteter, markeringer og arrangementer.

De siste årene har teatret gjennomført flere hundre små og store debatter, lesninger, kunstnermøter, frokostseminarer, familiedager, quizer og introduksjoner. I 2018 har 29 010 publikummere deltatt på disse aktivitetene. Slike arrangementer åpner teatret og frister nye publikumsgrupper inn. Her er noen eksempler på formidlingsaktiviteter i 2018.

SALONGER

Gjennom salongene satte Nationaltheatret samfunnsspørsmål og viktige temaer under lupen og samlet sentrale stemmer i kultur- og samfunnsliv til spennende og morsomme samtaler med utgangspunkt i forestillingene på scenen.

22

salonger

2777

publikummere

NY HUSDRAMATIKER

Kathrine Olsen Nedrejord i samtale med Runar Hodne. Arrangementet var en del av litteraturfestivalen LitteraturOslo.

UFO – FIKSJON ELLER FAKTA

Inger Merete Hobbelsstad, Øystein Stene, Maria Hammerstrøm og Bjørn Are Davidsen.

DEN AMERIKANSKE DRØMMEN

Mattis Herman Nyquist, Magnus Marsdal, Odd Magnus Williamson, Eirik Grasaas-Stavenes og Hilde Restad.

MORGENBLADETSALONGEN: BERGMAN I 100

Joachim Trier, Hanne Ørstavik og Rune Christiansen i samtale med Bernhard Ellefsen.

MUSIKKEN I TEATRET

Gaute Tønder i samtale med Jonas Falck Evensen.

MUSIKEREN OG MUSIKKEN I TEATRET

Gaute Tønder, Nils Petter Molvær og Siv Øyunn Kjenstad. Ordstyrer Jonas Falck Evensen.

HEKTA PÅ KJÆRLIGHET

Sissel Gran i samtale med Ilene Sørbye.

ER VI ALLE JUNKIER?

Inger Merete Hobbelsstad, Anneke von der Lippe, Sturla Haugsgjerdet og Sissel Gran.

HVEM ER DU, EGENTLIG?

Tale Maria «Helsesista» Krohn Engvik og Malin Nesvoll.

2 X HIV OG KJÆRLIGHET

Reidar Schou Jessen, Andres Lekanger og Hannah Wozene Kvam.

2 X SKEIVE HISTORIER

Hannah Wozene Kvam, Hans Wiggo Kristiansen og Elisabeth Lund Engebretsen.

SORG PÅ SCENEN

Helga Flatland, Kari Høydahl og Else Kåss Furuset. Ordstyrer Åsta Hoem Hagen.

OM ANIARA

Audun Lindholm, Eirik Newth og Gerd Karin Omdal.

FORBUDT BEGJÆR

Sissel Gran og Hilde Vinje. Ordstyrer Ilene Sørbye.

ORLANDO OG WOLF

Njål Helge Mjøs, Sigrid Strøm Reibo og Inger Merete Hobbelsstad.

DET STORE ULVE- PARADOKSET

Lars Lenth, Olve Krange, Barbara Zimmermann og Tyra Tønnessen. Ordstyrer Åsta Hoem Hagen.

HVOR FRI ER KUNSTEN?

Linn Stalsberg, Rune Berglund Steen, Heidi Marie Kriznik og Jakob Lothe.

CYRANO

Ragnhild Brochmann i samtale med Olav Torbjørn Skare.

KJØNN OG SPRÅK

Helene Uri, Liv Guldbrandsen, Mikkel Bugge og Luca Dalen Espeseth.

WHERE'S MY ROY COHN? – OM AMERIKANSK POLITIKK

Anders Giæver, Bård Larsen, Helene Uri og Jan Arild Snoen.

FROKOST- MØTER

I frokostmøtene på Nationaltheatret er forestillingene utgangspunkt for debatter og diskusjoner om ulike samfunns-spørsmål.

10 frokostmøter
1791 publikummere

DAGENS HANDELSREISENDE

I samarbeid med Econa Marte Gerhardsen, Fabian Stang, Christina Jullum Hagen og Tom Karp.

#METOO NÅ

I samarbeid med Agenda Wenche Mülheisen, Ellen Horn, Eirik Husby Sæther og Kaia Storvik.

SAMFUNNET I SELVETS TIDSALDER

I samarbeid med Agenda Kaja Melsom, Ole Jacob Madsen, Kaia Storvik og Nora Heyerdahl.

DE GODE SVARENE I EN POPULISTISK VERDEN

I samarbeid med Agenda Khamshajiny Gunaratnam, Kaia Storvik, Gjermund Stenberg Eriksen, Heidi Taksdal Eriksen og Ketil Raknes.

ANIARA – EN REISE I TID OG ROM

I samarbeid med UiO Ole Martin Moen, Øystein Elgarøy, Anne Austad og Linn Stalsberg.

SKJØNNHET OG AVMAKT

I samarbeid med UiO Guro Løseth, Bjørn Hatterud og Lasse Hønsen. Ordstyrer Linn Stalsberg.

IBSEN OG NATURVITENSKAPEN

I samarbeid med UiO og Forskningsdagene Dag O. Hessen, Giuliano D'Amico, Drude von der Fehr og Anne Gerd Granås. Ordstyrer Linn Stalsberg.

KUNST OG NASJONAL IDENTITET

I samarbeid med Kulturrådet Første panel: Hannah Wozene Kvam, Anette Therese Pettersen og Ghopi Prabakaran.

Andre panel: Anders Beyer, Frida Blomgren, Kristin Danielsen og Hanne Tømte.

VI MÅ SNAKKE OM VOLDTEKT

I samarbeid med Amnesty Heidi Nordby Lunde, Maria Kjos Fonn, Bjørn Løvland og Linn Stalsberg.

BEST FØR: ER DET PLESS TIL ELDERE I FREMTIDENS ARBEIDSMARKED?

I samarbeid med Econa Anniken Hauglie, Maalfrid Brath, Maria Bock, Joakim Østbye og Sigrun Aasland.

INTRODUKSJONER

16 introduksjoner
1425 publikummere

Åpne introduksjoner før forestilling er en gylden mulighet til å få ekstra innsikt i forkant. I 2018 kunne publikum møte teatrets skuespillere, regissører, dramaturger, oversettere og scenografer. Mange av introduksjonene ble også holdt av gjester fra kultur-, samfunns- og næringsliv, som bidro med nye perspektiver på teaterkunsten.

PÅ SCENEKANTEN

3 på scenekanten
77 publikummere

Gjennom uformelle møter med Nationaltheatrets kunstnere i etterkant av forestillingen, får publikum anledning til å komme tettere på dem som skaper de store kunstopplevelsene på scenen og stille spørsmål om det de har opplevd.

TEATERQUIZ

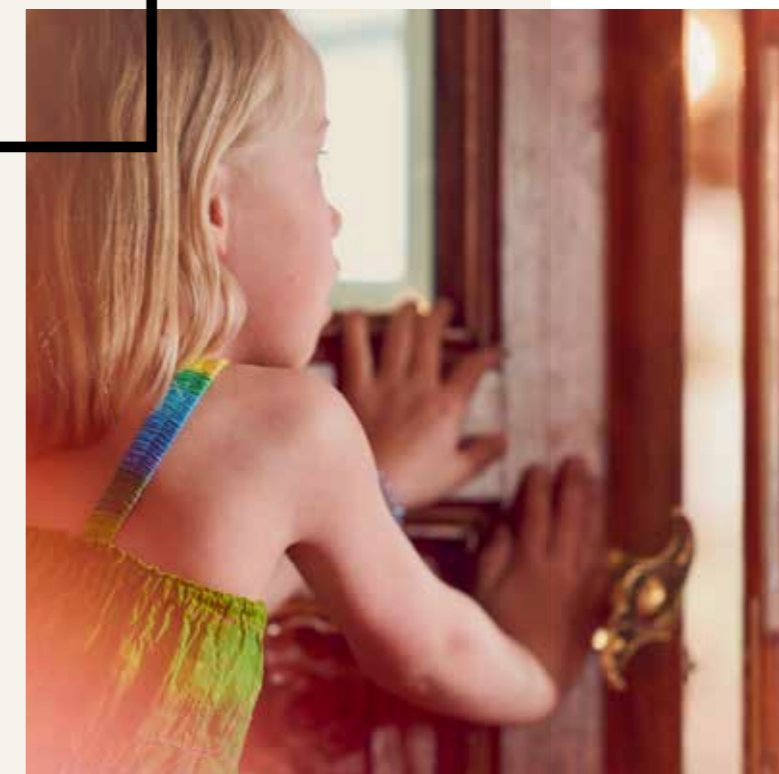
6 teaterquizer
670 publikummere

På Nationaltheatrets quizkvelder byr drevne quizmastere på morsomme, overraskende og utfordrende kultur- og teateroppgaver i den ærverdige Publikumsfoajeen. Quizkveldene på Nationaltheatret har vært et svært populært tilskudd i vårt arrangementstilbud.

OMVISNINGER

99 omvisninger
2840 publikummere

Gjennom avtaler med Den Kulturelle Skolesekken har teatret allerede stort besøk av hundrevis av skoleelever, og i 2018 staket teatret ut veien for en mer omfattende satsing på omvisninger. Gjennom våren og høsten åpnet teatret for Skeive omvisninger i Pride-uka, samt faste åpne omvisninger med stor etterspørsel utover våren og høsten, 2840 har deltatt på omvisninger i 2018. Teatret har samtidig startet et omfattende arbeid med å øke aktiviteten på gruppe-omvisninger med ulike temaer.

M:AKT – NESTE AKT ETTER #METOO

195

påmeldte elever fra

6

ulike fylker

OMFATTENDE
UNGDOMSPROSJEKT

M:AKT

Metoo nådde aldri skolegården. M:AKT ønsker å endre på det.

I etterdønningene av #metoo og #stilleforopptak ønsket teatret å ta et aktivt ansvar i arbeidet med bevisstgjøring og målrettet arbeid mot skeive maktstrukturer og trakassering.

I 2018 fikk teatret betydelig støtte til det omfattende prosjektet «M:AKT – etter #metoo» fra Sparebankstiftelsen DNB. Prosjektet er rettet særlig mot forebyggende og opplysende arbeid blant unge.

Med frokostmøter og salonger knyttet til spørsmål og problemstillinger som ble belyst i kampanjen, har allerede flere hundre deltakere fått glede av prosjektet, som fortsetter inn i våren 2019 med skolebesøk og workshops på teatret.

ARRANGEMENTER I 2018:

Frokostmøte: Vi må snakke om voldtekt
Frokostmøte: #Metoo – hva nå?
Frokostmøte: Skjønnhet og avmakt
Salong: Kjønn og språk
Salong: Hva søren er skjønnhet?

” Jeg fikk bedre info om hvor #metoo kommer fra. Og hva det har å si for meg. Jeg tenkte at dette ikke hadde noe med meg å gjøre, men gråsoner kan skje overalt, det gjelder alle, tror jeg.

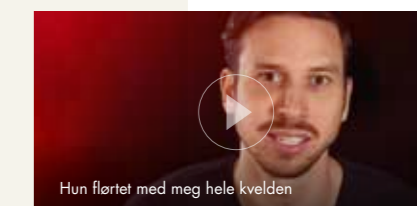
Tobias, elev som deltok på workshop

M:AKT ble støttet av Sparebankstiftelsen DNB.

Kortfilmer skapte debatt i klasserommet

Som en del av formidlingsopplegget i M:AKT ble det produsert flere videoer med Nationaltheatrets skuespillere, som presenterer tre ulike fortellinger om mulige trakasseringssituasjoner. Disse videoene var utgangspunkt for refleksjon og diskusjon mellom elevene i klasserommet.

Hun flørtet med meg hele kvelden

Jeg ville at han skulle like meg

Jeg trenger kanskje litt mer space enn det hun gjør

Jeg var skikkelig lei av at han ikke ville ha sex med meg

Skjermdumper fra noen av M:AKT-videoene, med skuespillerne Herbert Nordrum, Sunniva DuMond Nordal, Jonas Strand Gravli, Rebekka Jyngre, Hanne Skille Reitan og Espen Alknes.

LES MER OM PROSJEKTET PÅ
NATIONALTHEATRET.NO/MAKT

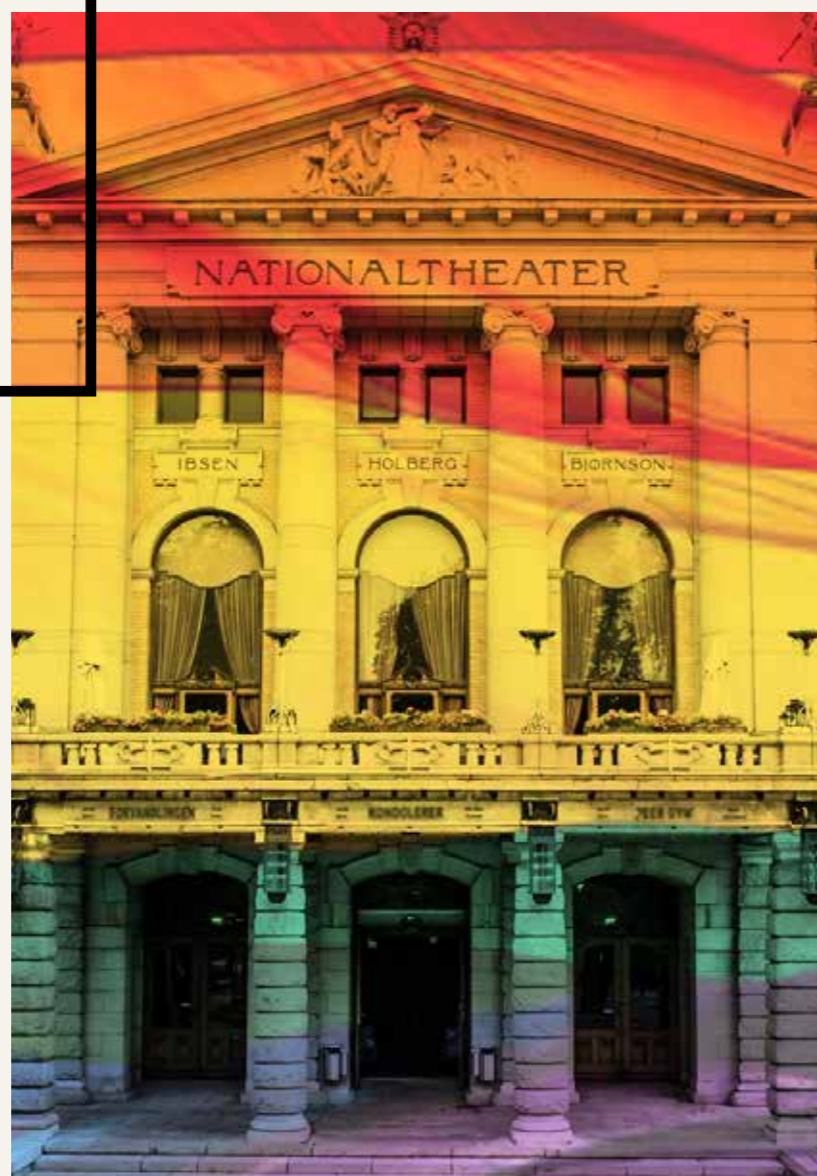
PRIDE PÅ NATIONAL

Skeiv miniteaterfestival

Pride på National var et samarbeid mellom Nationaltheatret og Oslo Pride. Programmet ble kuratert av Ljørsund Skeive Teater ved Terje Strømdahl, i samarbeid med Nationaltheatret og Oslo Pride.

27.–29. juni 2018

Pride på National var støttet av Fritt Ord.

Nationaltheatret heiste regnbueflagget

For første gang åpnet Nationaltheatret dørene under Oslo Pride og arrangerte skeiv miniteaterfestival med gjestespill, performance, lesning, boklansering, salong og omvisninger.

Regnbueflaggene ble heist da Nationaltheatret inviterte til skeiv miniteaterfestival. Programmet inneholdt blant annet tre britiske gjestespill av Pip Utton og David

Hoyle, og *Ingen er homo i 2. divisjon* av og med Andreas Kvisgaard. De skeive omvisningene var svært populære, og i samarbeid med magasinet MELK

arrangerte teatret boklansering, samtale, visning og lanseringsfest.

PIP UTTON: BACON OG ADOLF

Den britiske skuespilleren og forfatteren Pip Utton fremførte to monologforestillinger under Pride på National. I *Bacon* så han tilbake på kunstneren Frances Bacons myteomspunne og promiskuøse liv, mens han i *Adolf* fremførte Hitlers sykelige avskjedshilsen fra bunkeren.

PERFORMANCE MED DAVID HOYLE

Den legendariske avantgarde-cabaret-artisten David Hoyle fremførte to performancer under Pride på National – med sin bitende satire, drepende komiske timing, spektakulære fremtoning og uimotstøelige karisma.

INGEN ER HOMO I 2. DIVISJON

Skuespiller Andreas Koschinski Kvisgaard fremførte *Ingen er homo i 2. divisjon*, som han også har skrevet. Forestillingen handler om hvorfor det er så vanskelig å stå frem som homofil i fotballmiljøet, og forteller historien til Ingen, en anonym og skeiv fotballspiller i 2. divisjon.

MINIØYA

Nationaltheatret flyttet inn på Miniøya!

SETT AV OVER
10 000

Regi, Idé og opplegg: Espen Alknes. **Scenograf:** Nora Furuholmen. **Musikk-arrangør og ledelse:** Per Christian Revholt. **Koreograf:** Tor Ivar Hagen. **Maskør:** Camilla Brandslett. **Produsent:** Elisabeth Sødal. **Medvirkende:** Tor Ivar Hagen, Lena Kristin Ellingsen, Selome Emnetu, Petronella Barker, Mari Maurstad og Kjartan Gullikstad. **Konferansierer og dansere:** Nomi Maria Holter-Norderhaug, Kevin Haugan og Luca Verde. **Formidlings- og aktivitetsansvarlig:** Gunhild Kilde. **Leder for næringslivssamarbeid og sponsorer:** Pernille Volle Bavridge.

Presentert av OBOS.

Barnas Teater på Miniøya

I samarbeid med OBOS flyttet Nationaltheatret den gullforgylte teaterbuen og fløyelsteppene til utescenen på Miniøya.

Med en nyskrevet miniforestilling med karakterer fra teatrets mange forestillinger for barn, inntok Nationaltheatret Tøyenparken og Norges største barnefestival, Miniøya, for andre året på rad. Flere enn 10 000 barn og voksne samlet seg foran mini-gullbuen for å oppleve

Klatremus, Geita, Ulven og den onde hekse fra *Reisen til Julestjernen*. Et løft som både bidrar til å inspirere nye grupper barn og familier til å besøke teatret, og til å skape fellesskap gjennom gode prosjekter med vår hovedsponsor OBOS.

BARNAS JUL

594

publikummere

I 2018 videreførte teatret førjulstradisjonen med arrangementer for barn hver lørdag i advent, med blant annet opplesning av kjente og kjære julefortellinger, ansiktsmaling, juleverksted og allsang.

SKOLETILBUD

I 2018 var forestillingene *Ulven*, *Hedda Gabler* og *Byggmester Solness* en del av tilbudet til Den kulturelle skolesekken (DKS).

92 OMVISNINGER FOR
SKOLEKLASSER I 2018

Skoleelever i møte med teatret

Elevene ble invitert inn i teatret, og Nationaltheatret besøkte elevene i klasserommet.

I 2018 fortsatte teatret omvisningsprosjektet Møt Nationaltheatret, i samarbeid med Den kulturelle skolesekken i Oslo. Her får skoleelever en interaktiv introduksjon til teatrets historie og egenart. I omvisningen går elevene inn i rollen som teaterassistenter og er med på forberedelsene til den store åprings-

dagen av Nationaltheatret i 1899.

I tillegg reiste teatrets formidler ut i klasserommet og møtte elevene for å forberede dem på forestillingene *Hedda Gabler* og *Byggmester Solness*. Vi gjennomførte 18 skolebesøk i 2018 i samarbeid med DKS.

2 130

elever på
DKS-omvisning i 2018

5 330

elever så en forestilling
gjennom DKS i 2018

14 50

fikk besøk av teaterformidler
i klasserommet

Virksomhets- styring

For et teater innebærer god virksomhetsstyring å balansere politiske føringer og kunstneriske mål med økonomiske realiteter for å skape mye og stor scenekunst.

Vi følger en strategi som dekker utviklingen av så vel scenekunsten som organisasjonen, og det er viktig at ressursbruken skal være effektiv og forutsigbar. Ansvar og myndighet for å nå målene i strategien er tydelig definert for ledelsen og organisasjonen, og vi legger vekt på å gi styret og eier oppdatert og relevant informasjon om kunstneriske resultater, organisasjon og økonomi, slik at alle bidrar til å holde virksomheten på riktig kurs og tar kloke, opplyste veivalg.

Kulturdepartementet

Kulturdepartementet er Nationaltheatrets eier og generalforsamling, og oppnevner medlemmer til teatrets styre. I tillegg til løpende eierdialog sender teatret budsjettøknader til departementet og rapporterer årlig om resultater og økonomi.

Styret

Styret er teatrets øverste beslutningsorgan, med ansvar for at driften og utviklingen av teatret skjer innenfor gjeldende regelverk, og i tråd med forutsetningene for tilskuddene. Styret består av åtte medlemmer, hvorav fem er oppnevnt av departementet og tre ansattrepresentanter er valgt av de ansatte.

Nationaltheatrets organisasjon har fem hovedområder: kunstnerisk område, administrasjon, produksjon, teknisk område og kommunikasjon. Ledergruppen består av teatersjef, direktør, kommunikasjonssjef, HR- og HMS-leder, teknisk sjef og produksjonssjef. Plansjef og representant for skuespillerne er også representert. Bygge- og rehabiliteringsprosjektet er viktig i vår virksomhetsstyring nå og i de kommende årene.

Teatersjef

Hanne Tømte

Teatersjefen er administrerende direktør og kunstnerisk leder. Hun er overordnet ansvarlig for virksomheten, utvikler repertoaret og leder dramaturger, skuespillere og andre kunstneriske medarbeidere. Teatersjefen er ansatt på åremål av styret.

Direktør

Marta Færevaaag Hjelle

Nationaltheatrets direktør rapporterer til teatersjefen, og har det operative ansvaret for teatrets drift. Direktøren leder det administrative området, med økonomi, drift, IT, plan og HR.

Produksjonssjef

Henrik Melsom Edvardsen

Produksjonsområdet består av avdelinger for inspisenter, sufflører og produsenter.

Teknisk sjef

Ilka Licht

Teknisk område består av avdelinger for kostyme, lyd, lys og video, maske, sceneteknikk, rekvisitt/atelier og verksted.

Kommunikasjonssjef

Ida M. Halvorsen

Kommunikasjonsområdet består av avdelinger for informasjon, sponsor, festival og formidling, marked, digital, salg og kundeservice, publikum og restaurant.

Prosjektleder, bygg og rehabilitering

Thomas Gunnerud

Bak fra venstre: Henrik H. Langeland, Balz Baumgartner, Asta Busingye Lydersen, Olav H. Selvaag, Lars Abrahamsen, Trine Wiggen og Martin Biehl. **Foran fra venstre:** Merete Smith, Mari Røsjø, Anneke von der Lippe og Margaretha Østern.

Tone W. Vinje og Mattis Herman Nyquist var ikke tilstede da bildet ble tatt.

Styrets beretning 2018

I Nationaltheatrets strategi for årene 2015–2020 er det lagt en overordnet målsetning om at Nationaltheatret skal være det ledende teatret i Norge, utvikle scenekunsten og anerkjennes internasjonalt. Kunsten skal være dristig og relevant, i tillegg til at teatret skal være åpent og engasjerende overfor publikum. Teatret skal arbeide for å bli et moderne teaterhus – både organisatorisk og teknisk – med tidsmessige lokaler og fasiliteter.

Styret legger videre stor vekt på at teatrets ledelse sammen med de tillitsvalgte og medarbeidere arbeider med å utvikle virksomheten i tråd med strategien og teatrets verdigrunnlag.

Teatret er lokalisert med scener i Oslo sentrum og på Torshov. I tillegg er Riksteatrets og Nationaltheatrets felles verksteder lokalisert på Brobekk.

Sentrale tema for styret gjennom 2018

Det har vært viktig for styret gjennom hele 2018 å sikre fremdrift i rehabiliteringen av teatret og avklare teatrets virksomhet når hovedbygningen er stengt under byggeperioden. Videre har styret påsett at teatret igangsetter en større omstilling for å tilpasse seg strammere økonomiske rammer. Det siste halvåret har dessuten styret igangsatt prosessen for ansettelse av ny teatersjef fra 2021.

Rehabiliteringen av Nationaltheatret

Rehabilitering og oppgradering av Nationaltheatret var i 2018, som i foregående år, et spesielt viktig tema for styret. I mai la Statsbygg frem en såkalt Oppstart Forprosjekt-rapport (OFP). Rapporten ga en oppdatert vurdering av bygg- og rehabiliteringsbehovet, antikvariske hensyn og krav til universell utforming i tillegg til en oppdatert vurdering av teatrets arealbehov og krav til brukerstyr.

I juni 2018 vedtok Regjeringen, på bakgrunn av

OFP-rapporten, oppstart av forprosjekt for rehabilitering av Nationaltheatret. Statsbygg ble gitt i oppdrag å forprosjekttere byggeprosjektet, inkludert et brukerstyrprosjekt parallelt. Forprosjektet er planlagt å strekke seg over en periode på 30 måneder, hvor Statsbygg skal levere innstilling på endelig løsning og kostnadsramme i januar 2021. I den videre prosessen tas det sikte på Kvalitetssikring 2 våren 2021, og behandling av bevilgning på Stortinget høsten 2021. Styret er meget tilfreds med at både Kulturdepartementet og Statsbygg arbeider sammen med teatret for at progresjonen i prosjektet opprettholdes, slik at selve byggeprosjektet kan settes i gang i 2022.

En vesentlig følge av byggeprosjektet er at teatret må flytte ut av teaterbygningen i rehabiliteringsperioden og at en rekke funksjoner må flyttes permanent ut av bygningen for å skape rom for oppgradering til en mer funksjonell hovedscene. Statsbygg har derfor kvantifisert teatrets behov for *midlertidige leiearealer* i rehabiliteringsperioden og *permanente supplerende leiearealer* inklusive en Scene 3 etter at bygge- og rehabiliteringsprosjektet er ferdigstilt. Styret er tilfreds med at Statsbygg har anbefalt at midlertidige og permanente behov ses i sammenheng, og at det settes i gang en egen utredning av det. Styret understreker behovet for å få fremtidig leieobjekt avklart raskt, slik at disse arealene også kan inngå som en del av den videre planleggingen for både byggeprosjektet og den fremtidige teaterdriften.

Strammere økonomiske rammer

Teatret har lagt bak seg et år med høy aktivitet og svært god omsetning. Til tross for dette viser regnskapet et underskudd. Det har derfor vært behov for å igangsette tiltak for å øke inntjeningen og redusere kostnadene. I budsjettet for 2019 er det lagt inn et krav om et positivt styringsmål på NOK 2,5 mill. slik at teatret igjen kan styrke

egenkapitalen. Styret vil måtte følge denne situasjonen tett også i 2019.

Ansettelse av ny teatersjef

Nåværende teatersjef, Hanne Tømte, begynte ved teatret i 2008. Siden hennes andre årsmål avsluttes ved utgangen av 2020, er det nå behov for å finne hennes etterfølger. Styret har derfor organisert og igangsatt arbeidet med å ansette ny teatersjef for Nationaltheatret fra 2021.

Teatrets samfunnsoppdrag

Det er viktig for styret å ha fokus på institusjonens samfunnsoppdrag, og det er fint å se at teatret fremstår som åpent og engasjerende. Gjennom hele året har teatret bydd på kollektive opplevelser av høy kunstnerisk kvalitet fra teatrets scener. Tilstrømningen av publikummere kommer også fordi de opplever både forestillingene og formidlingsaktivitetene i huset som relevante og inkluderende. Det er styret takknemlig for, og vi ser at teatret allerede langt på vei agerer i tråd med de ulike målsetningene i den nye kulturmeldingen som ble offentliggjort i november 2018.

Publikum – den kollektive opplevelsen

Kunstnerisk sett hadde teatrets repertoar gjennom 2018 en stor bredde i formater og tekster. Forestillingen *Engler i Amerika*, skrevet av amerikanske Tony Kushner i 1985, består av to deler, *Tusenårsriket nærmer seg* og *Perestrojka*. Den samlede forestillingen varte i over åtte timer. Når teatret legger så mye ressurser i en oppsetning, er det spesielt gledelig at den ble godt mottatt av publikum. En annen forestilling som er verd å nevne spesielt, er urpremieren på *Tarjei*, basert på Helga Flatlands *Bli hvis du kan*-trilogi, regissert av Tyra Tønnessen. Styret ønsker med disse to eksemplene å verdsette mangfoldet som kommer til uttrykk på teatrets scener i 2018.

Årets Ibsenfestival var preget av store kvalitetsproduksjoner med internasjonale stjerneravn på programmet, og hadde 11 536 besøkere. Teatret hadde egne produksjoner på samtlige av teatrets scener, og styret har registrert at det er mottatt invitasjoner til visninger i både Europa og Japan i etterkant av festivalen. Tradisjonen tro mottok Ibsenfestivalen gjestespill fra både inn- og utland. Under festivalen ble *Peer Gynt* vist i oppsetninger fra svenske Dramaten, franske CDN de Normandie-Rouen og Det Norske Teatret. Spesielt inntrykk gjorde *En folkefiende*, spilt av det chilenske teaterkompaniet Colectivo Zoológico. Også festivalens sideprogram med frokostmøter, salonger og kunstnerportretter holdt høy kvalitet og hadde over 3 200 besøkende.

Utdelingen av **Den internasjonale Ibsenprisen** var ett av høydepunktene under festivalen, og årets pris ble delt ut til den sveitsiske komponisten og regissøren Christoph Marthaler. En av vinnerens forestillinger, *Kjente følelser, blandede fjes*, ble spilt på Hovedscenen for en fullsatt sal. Også de andre aktivitetene

tilknyttet prisvinneren engasjerte. Et rekordstort internasjonalt pressekorps besøkte Oslo for å dekke prisoverrekkelsen.

Teatrets formidlingsaktiviteter har de siste årene inkludert små og store debatter, lesninger, kunstnermøter, frokostseminar, familiedager, quiz og introduksjoner. I 2018 har 26 170 publikummere deltatt på disse aktivitetene.

De ulike formidlingsaktivitetene bidrar til å gjøre teatret til en tydelig og relevant deltaker i samfunnet og tar opp temaer i teatrets repertoar på en måte som skaper engasjement og debatt. I etterdønningene av #metoo og #stilleforopptak ønsket teatret å ta et aktivt ansvar i arbeidet med bevisstgjøring omkring skeive maktstrukturer og trakassering, og i 2018 fikk teatret betydelig støtte til det omfattende prosjektet «M:AKT – etter metoo» fra Sparebankstiftelsen DNB. Prosjektet er rettet særlig mot forebyggende og opplysende arbeid blant unge.

Med en nyskrevet miniforestilling med karakterer fra teatrets mange forestillinger for barn, inntok Nationaltheatret Tøyenparken og Norges største barnefestival, Miniøya, for andre året på rad, og flere enn 10 000 barn og voksne samlet seg foran mini-gullbuen. Et løft som både bidrar til å inspirere nye grupper barn og familier til å besøke teatret, og til å skape felleskap gjennom gode prosjekter med vår hovedsponsor OBOS.

Gjennom avtaler med Den Kulturelle Skolesekken har teatret allerede stort besøk av skoleelever, og i 2018 staket teatret ut veien for en mer omfattende satsning på omvisninger. 2 840 har deltatt på omvisninger i 2018.

Tar vi med alt av forestillinger og aktiviteter i huset og utenfor, har aktiviteten vært som følger:

	2015	2016	2017	2018
Antall forestillinger	802	866	741	709
Antall formidlingsarrangementer	105	244	296	246
Antall publikummere	260 065	274 491	224 142	246 809
Gjennomsnittlig beleggprosent	83,0 %	84,0 %	71,9 %	83 %
Publikum teatersjefens foredrag	803	1 010	1 685	752

Økonomiske forutsetninger

Nationaltheatrets økonomiske status ved utgangen av 2018 viser et driftsresultat på NOK - 3 049 089. Teatrets total kapital var ved utgangen av året NOK 111 500 338, sammenlignet med NOK 123 698 034 året før. Egenkapitalandelen pr.

31.12.2018 var 5 %, sammenlignet med 6 % pr. 31.12.2017.

Nationaltheatrets likviditetsbeholdning var NOK 32 386 201 per 31.12.2018. Samlet kontantstrøm fra driften var på NOK - 9 565 634, mens driftsresultatet utgjorde NOK - 3 049 089. Dette skyldes primært investeringsaktiviteter. Teatret hadde en rekordomsetning med egne inntekter på vel NOK 80 mill. Egeninntjeningen utgjorde dermed 28% av den totale omsetningen. Likevel endte driftsregnskapet med et underskudd på vel NOK 3 mill. Når teatret, selv med rekordomsetning, går med underskudd, tilsier det at det er et presserende behov for å finne muligheter for å øke inntekter eller redusere kostnader i forhold til dagens driftssituasjon. Styret har derfor bedt administrasjonen om å iverksette tiltak som gjør det mulig å styre inn mot et overskudd på NOK 2,5 mill. i 2019. Disse tiltakene innebærer noe økt inntjening og noe reduksjon i stab, 8 til 10 årsverk. Styret understreker betydningen av å holde fremdrift i disse endringene i tråd med de frister som er satt.

Styret bekrefter at årsregnskapet er satt opp under forutsetning om fortsatt drift, og at regnskapet gir et riktig bilde av selskapets resultat for regnskapsåret 2018 og finansielle stilling per 31.12.2018. Det har ikke inntrådt forhold av betydning for vurdering av regnskapet etter balansedagen. Styret foreslår at årets underskudd på NOK - 3 049 089 føres med henholdsvis NOK - 1 404 317 mot Annen egenkapital og NOK - 1 644 772 mot Overkurs.

Pensjon

Virksomheten avsluttet sin ytelsespensjonsordning i DNB 31. juni 2016 og startet samtidig opp en innskuddspensjon i Sparebank1. KLP forvalter de historiske forpliktelsene som er opparbeidet i DNB-ordningen. Ordningen er midlertidig, men ble igjen videreført i to nye år etter hovedoppgjøret våren 2018.

Risiko

Styret anser primært driftsstabiliteten i teatrets hovedbygning som den største risikoen for virksomheten. Teatret har for eksempel de siste årene lagt ned store ressurser i å sikre fasaden på bygget i tillegg til innvendige sikringstiltak. Tidshorisonten for oppstart på den store rehabiliteringen er beregnet til 2022/2023. Styret legger derfor til grunn at teatret i økende grad vil måtte iverksette midlertidige tiltak for å sikre helse, miljø og sikkerhet i tillegg til driftsstabilitet.

Teatret vil ha behov for å flytte virksomheten ut av bygget i perioden rehabiliteringen pågår. Styret anser at det vil være avgjørende å få avklart raskt de fysiske rammene for virksomheten i perioden utenfor huset, siden teatret vil ha behov for en lengre tidshorisont for å planlegge repertoaret for denne perioden og legge fysisk til rette for teater i nye lokaler. I den daglige driften av teatret er risikoen for tap på fordringer vurdert som lav. Nationaltheatret vurderer likviditeten som god,

men vil ha økt fokus på driftsmessige tiltak som kan bedre den likviditetsmessige situasjonen.

Arbeidsmiljøet

Gjennomsnittlig sykefravær har i 2018 vært 2,2 % mot 4,26 % i 2017. Det er registrert én skade under arbeidet som har medført sykefravær i løpet av 2018 mot tre skader i 2017.

Likestilling

Gjennomsnittlig antall årsverk i Nationaltheatret i 2018 var 253,7. Fordeling mellom kjønnene pr årsverk er henholdsvis 128,7 mannlige årsverk og 125 kvinnelige årsverk. Ledelsen ved teatret, dvs. øverste ledelse, avdelingsledelse og produsenter har i 2018 bestått av 28 personer; 13 menn og 15 kvinner. Teatret har 13 styre- og varamedlemmer; sju kvinner og seks menn.

Diskrimineringslovens formål er å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og å hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn. Nationaltheatret arbeider aktivt, målrettet og planmessig for å fremme lovens formål innenfor vår virksomhet. Aktivitetene omfatter blant annet rekrutterings, lønns- og arbeidsvilkår, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering. Teatret har også som mål å være en arbeidsplass hvor det ikke forekommer diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne i den grad det fysiske arbeidsmiljøet tillater det. I arbeidet med rehabiliteringen av teatret legges det stor vekt på å utforme og tilrettelegge de fysiske forholdene. For arbeidstakere eller arbeidssøkere med nedsatt funksjonsevne skal det foretas individuell tilrettelegging av arbeidsplass og arbeidsoppgaver.

For teatret totalt er det jevn fordeling mellom kjønnene. Det er imidlertid avdelinger innenfor teknisk område som har overvekt av enten kvinner eller menn. Styret legger til grunn at det arbeides videre med å få en god kjønnsmessig balanse i hele organisasjonen og økt mangfold i bemanningen.

Kjønnsmessig fordeling

	Totalt ansatte		Lederstillinger		Andre stillinger	
	K	M	K	M	K	M
Kjønnsdeling alle ansatte i %	52,5	47,5	53,6	46,4	52,4	47,6
Kjønnsdeling heltidsansatte i %	46,2	53,8	53,6	46,4	45,0	55,0
Kjønnsdeling deltid i %	64,8	35,2	0	0	64,8	35,2
Gjennomsnittlig årslønn i kr 1 000	513'	521'	795'	715'	485'	504'

Miljø

Teatret forurensrer ikke det ytre miljø og tilstreber gjenbruk i byggingen av scenografi, utvikling av rekvisitter og i bruken av kostymer. Teatret søker videre å redusere energibruk i den grad

det er mulig i et bygg fra 1899.

Teatrets fremtidsutsikter

I årene som kommer skal teatret lage og presentere forestillinger og drive formidling, samtidig som fremtidig drift utenfor huset skal planlegges. Dette vil kreve stram styring. Videre vil det være behov for å omstille virksomheten i tråd med de rammebetingelser teatret til enhver tid er underlagt. Teatret er i gang med dette arbeidet og vil i tillegg se på muligheter for løsninger i samarbeid med andre institusjoner.

Etter styrets mening står teatret godt rustet til å møte publikums behov i en utfordrende periode med endrede forutsetninger.

Styret vil takke

Styret vil benytte anledningen til å berømme og takke teatersjef Hanne Tømte og Nationaltheatrets medarbeidere med resultatene for 2018. Det ligger en stor innsats bak disse resultatene, og styret verdsetter innsatsen fra hele organisasjonen. Styret vil dessuten takke publikum som har kommet til forestillingene og teatrets samarbeidspartnere for støtte og samarbeid gjennom året.

Styret har i 2018 bestått av:

Statens representanter:

Merete Smith, styreleder
Henrik H. Langeland, medlem
Asta Busingye Lydersen, medlem
Olav H. Selvaag, medlem
Tone Winje, medlem

1. varamedlem Martin Biehl
2. varamedlem Margaretha Østern

De ansattes representanter:

Trine Wiggen
Varamedlem: Mari Røsjø
Mattis Herman Nyquist
Varamedlem: Lars Abrahamsen
Balz Baumgartner
Varamedlem: Anneke von der Lippe

Oslo, 25. februar 2019
I styret for Nationaltheatret AS

Merete Smith
Styreleder

Balz Baumgartner

Henrik H. Langeland

Asta Busingye Lydersen

Mattis Herman Nyquist

Olav H. Selvaag

Trine Wiggen

Tone Winje

RESULTATREGNSKAP 2018

	Note	2018	2017
DRIFTSINNEKTER			
EGNE INNEKTER			
Billettinntekter	2	62 389 588	50 006 345
Diverse inntekter, bl.a. programsalg, restaurant		15 776 463	13 145 641
Sponsorinntekter og samarbeidspartnere	1,10	1 894 280	3 281 920
SUM EGNE INNEKTER		80 060 331	66 433 906
OFFENTLIGE TILSKUDD			
Ordinært driftstilskudd fra Staten	1,3	199 050 000	194 900 000
Andre offentlige tilskudd	1,3	6 255 835	988 687
SUM OFFENTLIGE TILSKUDD		205 305 835	195 888 687
SUM DRIFTSINNEKTER		285 366 166	262 322 593
DRIFTSKOSTNADER			
PRODUKSJONSKOSTNADER			
Produksjonskostnader		6 798 553	6 617 551
Andre varer og tjenester		8 981 328	7 923 154
SUM PRODUKSJONSKOSTNADER		15 779 880	14 540 705
PERSONALKOSTNADER			
Lønn		143 698 783	135 219 206
Ekstrahjelp, gjester etc.		15 541 408	24 084 801
Arbeidsgiveravgift		23 269 055	23 025 346
Diverse honorarer		1 599 610	983 838
Pensjoner, diverse sosiale utgifter	6	12 502 388	14 418 036
SUM PERSONALKOSTNADER	4	196 611 243	197 731 227
AVSKRIVNINGER			
Ordinære avskrivninger	8	11 964 978	11 267 865
SUM AVSKRIVNINGER		11 964 978	11 267 865
ANDRE DRIFTSKOSTNADER			
Opplæring og videreutvikling		543 036	405 526
Kjøp av forestillinger		1 243 248	256 627
Forfatterhonorar, musikkavgift		8 339 781	3 916 870
Lokaler		22 537 573	21 805 787
Reiser, diett, losji		5 111 114	2 693 120
Salgs- og informasjonskostnader		10 535 652	9 195 162
Kontorrekvisita, IKT og telefon		9 913 528	9 690 729
Diverse administrasjonskostnader	4	5 612 529	3 971 742
SUM ANDRE DRIFTSKOSTNADER		63 836 462	51 935 563
SUM DRIFTSKOSTNADER		288 192 564	275 475 360
DRIFTSRESULTAT		-2 826 397	-13 152 767
FINANSIELLE POSTER			
Andre finansinntekter		505 704	633 757
Finanskostnader		728 395	840 905
RESULTAT AV FINANSIELLE POSTER		-222 692	-207 148
ÅRSRESULTAT		-3 049 089	-13 359 915
DISPONERING:			
Årets resultat avsatt til egenkapitalen	12	-3 049 089	-13 359 915

BALANSE 2018

	Note	2018	2017
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Teaterbygning	8	12 050 662	13 224 124
Innredninger i leide lokaler	8	6 952 978	8 997 036
Maskiner, teknisk utstyr og inventar	8	31 562 157	32 972 111
Egenkapitalinnskudd KLP	13	6 105 228	5 446 926
Langsiktig fordring på Staten	12	4 600 000	4 600 000
SUM ANLEGGSMIDLER		61 271 025	65 240 197
OMLØPSMIDLER			
Forskuddsbetalte forestillingskostnader	9	6 433 984	5 400 599
Debitorer		2 055 836	1 715 714
Forskuddsbetalte kostnader		2 654 491	2 515 842
Skattetrekkskonto		6 873 848	7 854 707
Bank og kasse	13	32 386 201	40 970 975
SUM OMLØPSMIDLER		50 404 359	58 457 837
SUM EIENDELER		111 675 384	123 698 034

	Note	2018	2017
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Aksjekapital (195 aksjer á kr. 1.000)	11	195 000	195 000
Overkurs	12	1 441 122	3 085 894
SUM INNSKUTT EGENKAPITAL		1 636 122	3 280 894
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Annen egenkapital	12		0
Egenkapitalinnskudd fra Staten	12	4 600 000	4 600 000
SUM OPPTJENT EGENKAPITAL		4 600 000	4 600 000
SUM EGENKAPITAL		6 236 122	7 880 894
GJELD			
LANGSIKTIG GJELD			
Pensjonsforpliktelser	6	40 648 192	41 596 542
Langsiktig lån	5	3 125 000	5 625 000
Avsatt lønnsforpliktelse	4	2 519 176	2 519 176
SUM LANGSIKTIG GJELD		46 292 368	49 740 718
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandører		6 484 152	9 900 549
Forskuddsbetalte inntekter		4 365 002	4 932 837
Forskuddsbetalte abonnementer og billetter		13 945 145	13 734 165
Skattetrekk, arbeidsgiveravgift, feriepenger og lønn		30 366 701	31 277 303
Merverdiavgift		469 437	771 416
Annen kortsiktig gjeld	7	3 516 458	5 460 152
SUM KORTSIKTIG GJELD		59 146 894	66 076 422
SUM GJELD		105 439 262	115 817 140
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		111 675 384	123 698 034

Oslo, 25.02.2019
styret for A/S Nationaltheatret

Balz Baumgartner Styremedlem	Merete Smith Styreleder	Asta Busingye Lydersen Styremedlem
Mattis Herman Nyquist Styremedlem	Henrik Langeland Styremedlem	Trine Wiggen Styremedlem
Hanne Tømte Teatersjef	Olav H. Selvaag Styremedlem	Marta Færevaaag Hjelle Direktør
	Tone Winje Styremedlem	

NOTER

1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Offentlig tilskudd:

Driftstilskuddet inntektsføres i det året det bevilges.

Ubrukte tilskudd som ikke er rene driftstilskudd periodiseres gjennom avsetning for neste år.

Sponsorinntekter:

Sponsorinntekter inntektsføres det året sponsorinntektene mottas.

Billettinntekter som benyttes av sponsorene blir inntektsført løpende gjennom året.

Billettinntekter og aktiverte oppsetningskostnader:

Billettinntekter blir inntektsført når forestilling er avholdt. Forestillingskostnader er periodisert til det året forestillingen har premiere.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Eiendeler som er tilknyttet varekretsløpet klassifiseres som omløpsmidler. Fordringer for øvrig klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales innen ett år. For gjeld legges analoge kriterier til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Ved endring i avskrivningsplan fordeles virkningen over gjenværende avskrivningstid ("knekkpunktmetoden"). Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende som driftskostnader. Påkostninger og forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand på anskaffelsestidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående.

Fordringer

Kundefordringer føres i balansen etter fradrag for

avsetning til forventede tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuell vurdering av fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige påregnelige tap. Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggfordringer føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi. Virkelig verdi er nåverdien av forventede framtidige innbetalinger. Det foretas likevel ikke neddiskontering når effekten av neddiskontering er uvesentlig for regnskapet. Avsetning til tap vurderes på samme måte som for kundefordringer.

Gjeld

Gjeld, med unntak for enkelte avsetninger for forpliktelser, balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Skatt

Selskapet er kun skattepliktig for en mindre del av virksomheten.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den direkte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd and andre kortsiktige likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med gjenværende løpetid mindre enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Pensjoner

Selskapet har ulike pensjonsordninger, både innskuddsplaner og ytelsesplaner

Innskuddsplaner

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

Ytelsesplaner

En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Typisk er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer,

som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalte beløp til forsikringselskap). Selskapet presenterer netto pensjonsforpliktelse, inkludert estimatavvik. Effekten av endring i forpliktelser knyttet til endring i forutsetninger (estimatavvik) føres direkte mot egenkapitalen. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opp-tjeningsmetode.

IAS 19 punkt 93 A-39 S, ref NRS 6 punkt 67C, legges til grunn for behandling av actuarielle gevinster og tap.

Estimatavvik føres direkte mot egenkapitalen og ikke over resultatet.

2 BILLETTINNTEKTER

	2018		2017	
	Antall publ.	Bill. innt. i kr. 1 000	Antall publ.	Bill. innt. i kr. 1 000
Hovedscenen	139 455	44 852	114 581	33 735
Amfiscenen	45 480	10 732	33 688	8 657
Torshov	13 652	3 157	15 255	3 136
Malersalen	1 570	286	3 624	530
Andre scener	26 534	117	39 374	947
Lukkede forestillinger	9 406	306	8 095	335
Omvisninger	2 840	174	2 765	339
Sum egne lokaler	238 937	59 624	217 382	47 680
Turne, gjestespill og samarbeidsprosjekter	7 872		6 760	
Andre billettinntekter		2 766		2 766
Totalt antall publikummere / billettinntekter	246 809	62 390	224 142	50 446

3 TILSKUDD TIL DRIFT

Nationaltheatret mottok kr. 199 050 000 i tilskudd fra Staten og et ekstra tilskudd kr. 1 500 000.

Den Internasjonale Ibsenprisen mottok kr. 4 188 000 i statstilskudd.

	Nationaltheatret	Ibsenprisen	Sum
Statstilskudd ihht tilskuddsbrev 15.01.18 og 28.2.18	199 050 000	4 188 000	203 238 000
Ekstra tilskudd ihht tilskuddsbrev 18.12.2018	1 500 000		1 500 000
Avsatt til 2019	-1 500 000		-1 500 000
Tidligere avsatt		2 067 835	2 067 835
Total	199 050 000	6 255 835	205 305 835

NOTER

4 LØNNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSER TIL DAGLIG LEDER OG STYRET MED MER

Vedrørende fordeling av lønnskostnadene vises det til regnskapet.
Gjennomsnittlig antall årsverk

253,7

Godtgjørelser	Daglig leder	Styret
Lønn, honorar	1 420 153	959 715
Annen godtgjørelse	9 577	

Daglig leder er ansatt på åremål og har en avtale om ventelønn på to måneder for hvert år hun arbeider som teatersjef, maks 24 mnd. Ventelønnen opphører dersom teatersjefen går inn i arbeidsforhold eller engasjement som enkeltvis eller samlet gir en høyere lønn enn ventelønnen. Er lønnen lavere enn ventelønnen, skal teatret betale differansen. Kr 2,519 mill. er avsatt i regnskapet for å møte denne forpliktelsen. Daglig leder er omfattet av selskapets ordinære pensjonsordning. Det er ikke gitt lån eller stilt sikkerhet til fordel for ledende personale eller aksjeeiere.

Revisor

Lovpålagt revisjon er kostnadsført med kr. 142 187,50, honorar for andre attestasjonstjenester med kr. 39 525 og honorar for andre tjenester med kr. 53 250. Alle beløp er inkludert merverdiavgift.

5 LEIEFORHOLD I BROBEKKVEIEN / LANGSIKTIG LÅN

I 2001 inngikk Nationaltheatret en leiekontrakt i Brobekkveien i Oslo. Her er det verksteder og prøvesal til Nationaltheatret og Riksteatret. Leieforholdet varer i 20 år fra 1.2.2001, og ble i 2018 forlenget med 10 år fra 1.2.2021. Leien er kr. 5,6 mill. I 2010 opptok Nationaltheatret med Kulturdepartementets godkjenning et lån på kr 25 mill til investering i nytt snorloft på Hovedscenen. Saldo på dette lånet pr 31.12.18 er kr 3 125 mill., og har en løpetid på 10 år. Leiekontrakt er stilt som sikkerhet for lånet, og DNB har pant i driftstilbehør på henholdsvis kr. 28 mill. og kr. 7 mill.

Langsiktig gjeld	2018	2017
Gjeld til DNB	3 125 000	5 625 000
Sum	3 125 000	5 625 000

6 PENSJONER

Nationaltheatret har innskuddsordning i Sparebank 1 gjeldende fra 1.7.2016. Innskuddsordningen omfatter alle ansatte etter gjeldende regler. Teatret har privat AFP som regnskapsmessig behandles som innskuddsordning. Pensjonsforpliktelser er behandlet iht god regnskapskikk. For øvrig har teatret uforsikrede forpliktelser knyttet til gamle avtaler med enkelte av sine pensjonister.

Pensjonsforpliktelsene er aktuarmessig beregnet ut fra følgende parametre:

* Diskonteringsrente	2,60 %
* Forventet avkastning på pensjonsmidler	2,60 %
* Forventet lønnsøkning	2,75 %
* Forventet utvikling av grunnbeløpet i Folketrygden (G) og forventet økning av løpende pensjoner er vurdert til	2,50 %
* Arbeidsgiveravgift er inkludert i forpliktelsene.	14,10 %

Teatret har lagt til grunn regnskapsstiftelsens anbefalte parametre fra desember 2018.

Sammensetning av pensjonsforpliktelsene	2018	2017
Forsikret ordning i KLP, underfinansiert	38 756 881	37 470 428
Direkte forpliktelser finansiert over drift	1 891 311	4 126 114

Spesifikasjon av pensjonsforpliktelser	Forsikret ord.	Uforsikret forplikt.
Brutto forpliktelse 1.1.18	255 332 617	3 103 137
Årets opptjening	121 904	-61 998
Rentekostnad	6 080 736	
Effekt av utmelding		
Aktuarielt tap	3 110 808	
Pensjonsutbetalinger	-4 181 061	-159 095
Sum brutto forpliktelser	260 465 004	2 882 044
Brutto pensjonsmidler 1.1.2018	221 644 316	
Forventet avkastning	5 262 454	
Aktuarielt (tap) gevinst pensjonsmidlene	4 341 585	
Administrasjonskostnad/rentegaranti	-569 758	
Innbetalt premie/tilskudd inkl. adm		
Utbetalinger	-4 181 061	
Sum brutto pensjonsmidler	226 497 536	
Netto pensjonsforpliktelser	33 967 468	1 102 735
Arbeidsgiveravgift	4 789 413	52 662
Driftspensjon		644 972
Arbeidsgiveravgift på driftspensjon		90 941
Balanseført forpliktelse/ - underfinansiering	38 756 881	1 891 311

NOTER

Sammensetning av årets pensjonskostnad	Forsikret ord.	Innskudd/AFP	Uforsikret forplikt.
Årets pensjonsopptjening	121 904		
+ rentekostnad	6 080 736		
- avkastning på pensjonsmidler	-5 262 454		
Administrasjonskostnader	569 758		
Netto pensjonskostnad	1 509 944	12 573 395	
Arbeidsgiveravgift	212 902	1 772 849	
Resultatført aktuært tap/gevinst			
Resultatført oppgjør			-1 106 452
Aktuarberegnet pensjonskostnad	1 722 846		
Medlemsinnskudd /arbeidstakerdel (1,5%)		-1 933 286	
Arbeidsgiveravgift		-1 772 849	
Pensjonskostnad eks arbeidsgiveravgift resultatført	1 722 846	10 640 109	-1 106 452

Spesifikasjon av pensjoner og diverse sosiale utgifter	2018	2017
Årets pensjonskostnad	11 256 503	13 126 000
Gruppeliv-, ulykke- og yrkesskadeforsikring	470 247	464 933
Bedriftslegeordning, legehjelp og fysioterapeut	376 218	400 633
Andre sosiale kostnader	399 420	426 470
Totalt pensjoner og diverse sosiale kostnader	12 502 388	14 418 036

7 ANNEN KORTSIKTIG GJELD

Periodisk vedlikehold avsatt pr. 1.1.2018	803 036
Benyttet til periodisk vedlikehold i 2018	- 803 036
Periodisk vedlikehold avsatt pr. 31.12.2018	
Andre påløpte kostnader	3 516 458
Sum annen kortsiktig gjeld	3 516 458

8 BYGNINGER OG VARIGE DRIFTSMIDLER

	Bygninger	Innredninger i leide bygg	Teknisk, kontor og innredning	Sum
Kostpris 1.1.2018	18 715 414	49 002 588	1 37 906 961	205 624 963
Oppskrivning av bygg foretatt i 1998	10 000 000			10 000 000
Tilgang i året	859 144	141 805	6 381 112	7 382 061
Avgang ved salg av varebil			-265 000	-265 000
Sum	29 574 558	49 144 393	144 023 073	222 742 024
Akkumulerte avskrivninger	17 523 895	35 479 764	119 172 567	172 176 226
Bokført verdi pr. 31.12.2018	12 050 663	13 664 629	24 850 506	50 565 798
Årets ordinære avskrivninger	8 511 766	2 698 855	754 357	11 964 978
Sum avskrivninger	8 511 766	2 698 855	754 357	11 964 978
Avskrivningssats linjær	2-10%	15 og 20 år	10-30 %	

9 AKTIVERTE OPPSETNINGSKOSTNADER

Aktiverte oppsetningskostnader gjelder produksjonskostnader påløpt i 2018 for oppsetninger i 2019 eller senere. Det er direkte henførbare produksjonskostnader for produksjoner i 2019 eller senere som aktiveres.

Oppsetning:	2018	2017
Faust	2 020 809	
Den utrolige historien om den kjempestore pæra	1 010 607	
Medea	646 527	
Livet er den eneste måten	538 230	
Meg nær	518 252	
Cyrano	475 000	
Natta syng sine sanger	238 348	
Shakespeare in love	134 573	
Diverse	851 638	
Totalt aktiverte oppsetningskostnader	6 433 984	5 400 599

NOTER

10 SAMARBEIDSAVTALER / SPONSORMIDLER OG ANDRE TILSKUDD

Sponsoravtale med OBOS er inngått for perioden 01.01.2017 til 31.12.2019

	OBOS	Samarbeids- partnere	Sum
Mottatt ihht kontrakt	1 290 000		1 290 000
Prosjektmidler	400 000		400 000
Billetter til sponsor	-135 720		-135 720
Samarbeidspartnere		340 000	340 000
Inntekter sponsormidler/samarbeidspartnere	1 554 280	340 000	1 894 280

11 AKSJEKAPITAL

Den Norske Stat ved Det Kongelige Kulturdepartement eier 100 % av aksjene. 195 aksjer pålydende kr. 1 000, totalt kr. 195 000. Alle aksjer er i samme klasse.

12 EGENKAPITAL

	Aksjekapital	Overkurs	Annen EK	Egenkapital innskudd fra Staten	Sum
Egenkapital 01.01.2018	195 000	3 085 894	-	4 600 000	7 880 894
Estimatavvik pensjon			1 404 317		1 404 317
Årsresultat		-1 644 772	-1 404 317		-3 049 089
Egenkapital 31.12.2018	195 000	1 441 122	-	4 600 000	6 236 122

Bundne midler

I forbindelse med saldering av statsbudsjettet for (St.prp. nr. 32, 2001/-02) ble det bevilget kr. 4,6 mill. i tilskudd til egenkapital til teatret. Midlene ble ytt ved plassering i et "Kontolån til Staten" som er avdragsfritt, men rentebærende med kr 94 760 i 2018. Kontolånet føres opp som en langsiktig fordring på Staten, og med en tilsvarende økning av innskutt egenkapital under "annen egenkapital"

13 BANK OG KASSE

Andre bunde likvider.
Bankinnskudd kr 416 951
Egenkapitalinnskudd KLP kr 6 105 228

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

	2018	2017
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalinger fra salg av billetter	62 600 568	52 466 572
Innbetaling andre inntekter	16 762 786	19 462 871
Innbetalinger ved offentlige tilskudd	205 305 835	195 888 687
Utbetalinger for materialkostnader og andre driftskostnader	-85 115 082	-74 949 862
Utbetalinger til ansatte, pensjon, arbeidsgiveravgift, skattetrekk mv.	-195 483 631	-192 822 069
Periodisering av produksjonskostnader og andre kostnader	-1 043 230	87 531
Innbetalinger av renter	505 704	633 757
Utbetalinger av renter og andre finanskostnader	-718 551	-825 866
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	2 814 400	-58 379
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-7 382 061	-19 072 787
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-7 382 061	-19 072 787
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetaling av aksjekapital		
Investering i finansielle anleggsmidler	658 302	629 607
Endring offentlig gjeld	-1 212 582	1 590 844
Endring i annen kortsiktig gjeld	-1 943 694	-4 131 548
Netto betaling langsiktig gjeld	-2 500 000	-2 500 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-4 997 973	-4 411 097
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-9 565 634	-23 542 263
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	48 825 682	72 367 945
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	39 260 048	48 825 682

STATISTIKK

Salgsstatistikk akkumulert pr 31. desember 2018

	Antall forest.	Antall publ.	Gj.snitt pr. forest.	Besøksprosent	Bill.innt. i 1000 kr
HOVEDSCENEN					
Fortrolige samtaler	10	5 597	560	73 %	2 249
Verdiløse menn	17	12 225	719	98 %	4 904
En handelsreisendes død	39	21 734	557	76 %	7 593
Reisen til julestjernen	4	1 739	435	60 %	425
Engler i Amerika (alle)	47	20 004	426	59 %	6 526
Orlando	3	2 127	709	98 %	156
17. mai-matiné	1	707	707	97 %	266
Årets skulerevy	2	1 389	695	95 %	193
Lykkeliten	13	7 971	613	84 %	1 556
Byggmester Solness	32	18 223	569	78 %	6 212
Ulven	55	36 526	664	91 %	11 684
Cyrano	11	4 742	431	59 %	1 537
Peer Gynt (Sverige)	2	1 474	737	98 %	366
Peer Gynt (Frankrike)	2	1 262	631	82 %	312
Bekannte Gefühle ...	1	643	643	91 %	112
Liv Gulbrandsen	4	2 442	611	84 %	762
Over evne	1	650	650	89 %	
SUM HOVEDSCENEN	244	139 455	572	79,2 %	44 852
AMFISCENEN					
Lille Eyolf	13	2 571	198	99 %	813
Gratulerer	72	14 392	200	99 %	2 467
Begjær under almene	13	1 731	133	68 %	417
Personer, steder og ting	31	7 634	246	124 %	2 234
Arbeidstittel: Savnet fellesskap	22	3 103	141	71 %	702
Kunsten å spørre	16	2 544	159	80 %	441
Julemiddag	28	5 557	198	100 %	1 791
Tarjei	30	5 529	184	93 %	1 473
0+0=4	2	314	157	79 %	15
Enemy of the people (Chile)	2	387	194	97 %	74
Lille Eyolf (Teater Ibsen)	1	198	198	99 %	34
Tyngde	3	480	160	80 %	72
Uten navn	5	983	197	99 %	197
Radioteatret: Den elskede	1	24	24	12 %	
Radioteatret: Solveigs 2. sang	1	33	33	17 %	
SUM AMFISCENEN	240	45 480	190	95,8 %	10 732
TORSHOV					
UFO-bygda	31	2 865	92	53 %	476
Nils Klims reise	16	1 813	113	65 %	418
Aniara	16	1 239	77	45 %	212
Hedda Gabler	45	7 735	172	99 %	2 051
SUM TORSHOV	108	13 652	126	72,6 %	3 157

	Antall forest.	Antall publ.	Gj.snitt pr. forest.	Besøksprosent	Bill.innt. i 1000 kr
MALERSALEN					
Hærmennene på Helgeland	23	1 398	61	100 %	264
Fruen fra havet	3	172	57	94 %	22
SUM MALERSALEN	26	1 570	60	99,0 %	286
ANDRE SCENER					
Kirsebærhagen	1	76		61 %	18
Hedda Gabler (Sæterhytten)	3	139		93 %	0
SPKRBOX	1	149		75 %	5
SUM ANDRE SCENER	5	364		82,7 %	24
TOTALT EGNE SCENER	623	200 521	322	83 %	59 051
PUBLIKUMSAKTIVITETER					
National Spesial (billettsystem)	121	25 408			93
Omvisninger	27	710			36
DKS omvisning	72	2 130			138
DKS formidling i skolene	13	390			
VIP arrangementer	13	372			0
SUM PUBLIKUMSAKTIVITETER	246	29 010			267
LUKKEDE FORESTILLINGER					
Hovedscenen	19	6 021			178
Amfiscenen	18	2 288			89
Torshov	10	959			32
Malersalen	3	138			7
Bakscenen					
SUM LUKKEDE	50	9 406			306
TURNÉ OG GJESTESPILL					
Lille Eyolf Sibø	2	220			
Lille Eyolf London	4	800			
Gratulerer-turné	3	1 200			
Hanne Tømte foredrag	9	752			
Grønlandsuttraen	15	2 800			
Peer Gynt DNT	3	2 100			
SUM TURNÉ OG GJ.SPILL	36	7 872			
TOTALT AKK. DES 18	955	246 809	322		59 623

BDO AS
Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vikta
0121 Oslo

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Nationaltheatret AS

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Nationaltheatret AS' årsregnskap.

Årsregnskapet består av:

- Balanse per 31. desember 2018
- Resultatregnskap for 2018
- Kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2018
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at annen informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av tap er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 28. februar 2019
BDO AS

Erik Lie
statsautorisert revisor

TILLITSVALGTE

Tillitsvalgte pr. 31.12.18:

NSF – Norsk Skuespillerforbund:

Mariann Hole
Liv Bernhoft Osa
Trond Espen Seim
Varamedlem: John Emil Jørgensrud

FTS – Fagforbundet Teater og Scene:

Leder: Are Hansen
Nestleder: Kato Adolfsen
Sekretær: Ruth Haraldsdottir Norvik
Styremedlemmer: Cathrine Bråthen
Majedin Kapic
Balz Baumgartner

Varamedlemmer:

Marianne Hellum
Terje Rødsjø

NTL – Norsk Tjenestemannslag:

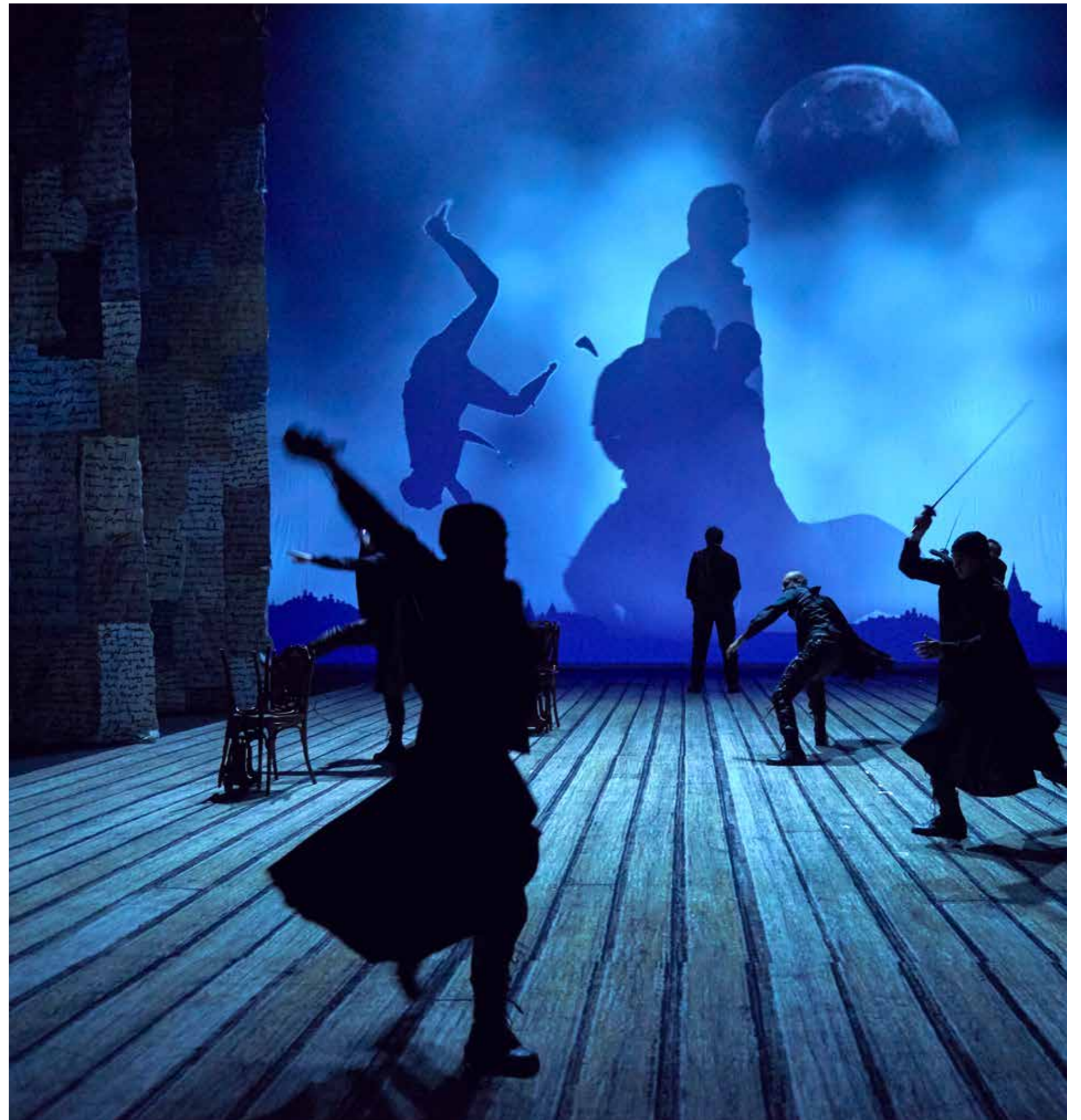
Kari Nordberg Svendsby

Creo – forbundet for kunst og kultur:

Kine Sørbøe (for insipientene)
Christina Johannessen (vara for insipientene)
Lise Roesen (for sufflørerne)
Vibeke Brathagen (vara for sufflørerne)

Hovedverneombud:

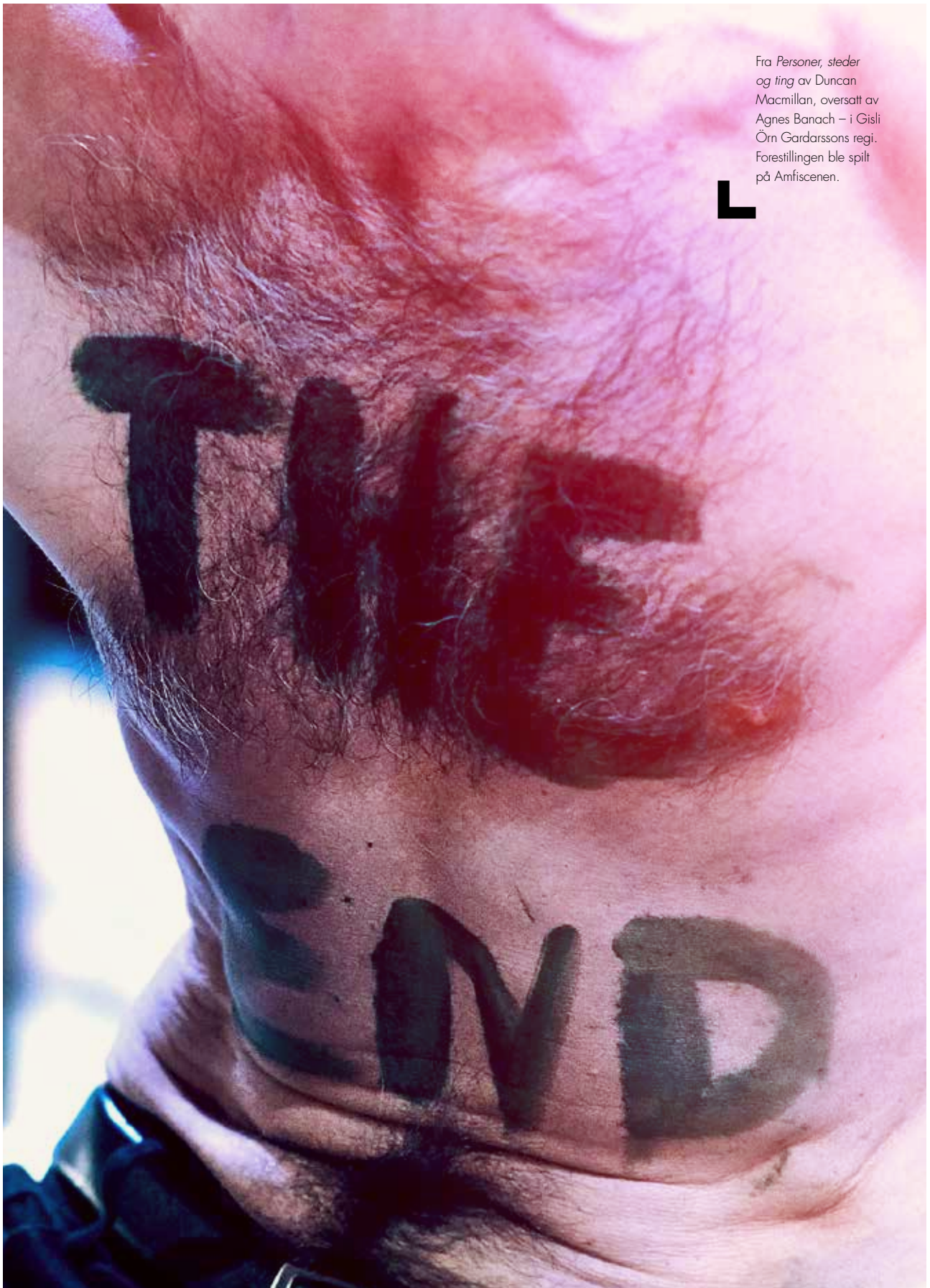
Lars Abrahamsen

ENSEMBLE

Noen av landets ledende skuespillere er tilknyttet Nationaltheatret.

Fra *Personer, steder
og ting* av Duncan
Macmillan, oversatt av
Agnes Banach – i Gisli
Örn Gardarssons regi.
Forestillingen ble spilt
på Amfiscenen.

Utgitt av Nationalteatret. Ansvarlig utgiver: Hanne Tømta. Ansvarlig redaktør: Ida Margreta Halvorsen. Redaktør: Åsta Hoem Hagen. I redaksjonen: Øystein Hygen Christensen, Marte S. Eielsen, Tone Volla Tøstie, Elisabeth Sædal, Thomas Gunnerud, Christoffer Knudsen. Layout: Gøril Johnstad Hansen. Trykk: 07 Printmedia AS. Opplag: 600. Papir: Edixion. Foto: Øyvind Eide, Erika Hebbert, Marte Garmann, Jo Straube, Jeff Vespa, Mari Thune Husvik, New York Times (faksimile), Skjalg Vold, Jonas Falck Evensen, Pia Tjelta, Njål Helge Mjøs, Flaticon, Gisle Bjørneby, Marta Hjelle, Geir Anders Rybakken Ørslie, Tomas Nilsen, Havnevik AS, Erik Berg, Stig Håvard Dirdal, NRK Radioteatret, Dramatikkens hus, Trine Sirnes, Stine Friis Hals, Dag Magne Søyland, Slovak National Theatre, Arnaud Bertreau, Sören Vilks, Kim E. Bergseth, María Paz González, Walter Mair, Dag Jensen, Anders Lien, Bob Paisley, Lee Baxter, med flere.